

Migrationsdata Malmö

Mars 2024

Stadskontoret
Ekonomiavdelningen

Upprättad: 2024-03-21
Version: 1
Ansvarig: Elvira Andersson

Sammanfattning

En sammanfattning av asyl- och anvisningsprocessen finns i Bilaga 1.

Omvärldsanalys

- UNHCR uppskattar att cirka 110 miljoner människor var på flykt i världen under 2023.
- Antalet migranter till EU+ fortsätter att öka, men den andel av dessa personer som kommer till Sverige minskar fortsatt.
- En överenskommelse om en ny migrations- och asylpakt inom EU har nåtts och förväntas politiskt antas våren 2024.
- Kriget i Ukraina har pågått i över två år och ingen avmattning syns. 4,2 miljoner personer befann sig inom EU med skydd enligt massflyktsdirektivet i februari 2024.
- En svår humanitär situation råder i Gaza. Antalet asylsökande i Sverige har ännu inte påverkats.
- Regeringen och dess samarbetsparti har i Tidöavtalet enats om samarbetsprojekt inom bland annat migration och integration för den kommande mandatperioden. Ett flertal åtstramande åtgärder, däribland skärpta villkor för anhörginvandring, begränsade möjligheter till uppehållstillstånd av humanitära skäl och skärpt försörjningskrav för arbetskraftsinvandrare har införts.
- Ett flertal statliga utredningar och myndighetsuppdrag som kan komma att påverka kommunernas arbete med migration och integration har påbörjats eller är ute på remiss.
- Migrationsverket har fått i uppdrag att, bland annat, ta fram nya arbetssätt för att öka återvändandet, prioritera arbetet med återkallelse av uppehållstillstånd, stärka id-arbetet och främja den högkvalificerade arbetskraftsinvandringen.

- Migrationsverket ska även förbereda ett reformerat mottagningssystem för asylsökande. Huvudsyftet är att asylsökande ska bo på Migrationsverkets boenden i så kallade mottagningscenter.
- Ett återvändandecenter med 50 platser har etablerats i Malmö.

Total invandring

- 6690 personer flyttade till Malmö från utlandet 2023.
- 4225 personer som beviljades uppehållstillstånd i Sverige under 2023 fanns i Malmö.
- Den vanligaste grunden för uppehållstillstånd i Malmö är anknytning: 1239 personer, varav 493 barn, beviljades uppehållstillstånd på denna grund. Siffran inkluderar inte anhöriga till personer som har fått uppehållstillstånd som flykting/asyl.
- Den näst vanligaste grunden till uppehållstillstånd i Malmö är (eget eller anhörigs) arbete: 1142 personer, varav 242 barn.
- 166 personer, varav 39 barn, i Malmö beviljades tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet

- Den 1 januari 2024 var 700 asylsökande och 979 personer med tillfälligt skydd inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö.
- Av 966 inskrivna i EBO den sjätte februari 2023 bodde 54 procent (524 personer) i ett av de områden som undantagits från eget boende med rätt till dagersättning.
- 2023 togs 75 ensamkommande barn emot i Malmös ankomstverksamhet. 26 ensamkommande barn anvisades till kommunen och 21 beviljades uppehållstillstånd.

- I genomsnitt 550 asylsökande och 1340 personer med skydd enligt massflyktsdirektivet per månad väntas vara inskrivna i mottagningssystemet i Malmö under 2024.
- Massflyktsdirektivet avslutas 4 mars 2025. Eftersom många med tillfälligt skydd väntas söka asyl när direktivet avslutas förväntas antalet asylsökande öka år 2025–2026.

Kommunmottagna

- Malmö tog under 2023 emot totalt 299 personer inom kommunmottagandet. Tio personer anvisades till Malmö enligt bosättningslagen under året. Samtliga var kvarvarande personer från 2022 års anvisningstal. Anvisningstalet för 2024 är 19 personer.
- Baserat på Migrationsverkets februariprognos väntas Malmö ta emot cirka 250 nyanlända personer inom kommunmottagandet under 2024.
- Det råder stor osäkerhet omkring prognosen för kommunmottagandet från och med 2025. Anledningen är en stor osäkerhet kring situationen för ukrainska flyktingar efter massflyktsdirektivets upphörande.
- Personer med tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet ingår som huvudregel inte i kommunmottagandet.

Nyanlända i Malmö stad

- Från och med 2023 är kommuner skyldiga att erbjuda förskoleplats till nyanlända barn mellan tre och fem år oavsett om föräldrarna har ansökt eller ej. Malmö stad skickade i juni ut 148 särskilda erbjudanden om förskoleplats för nyanlända barn. Ett tjugotal vårdnadshavare tackade ja.
- 572 barn togs emot till grundsärskola och grundskola och 101 elever till gymnasieskolans Språkintröduktion via Skolstart Malmö under 2023.
- Färre flyktingar och fler arbetskrafts- och anhöriginvandrare läser SFI.
- 287 personer tog del av etableringsprogrammet i Malmö i januari 2024.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Omvärldsanalys	2
Total invandring	3
Asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet	3
Kommunmottagna	4
Nyanlända i Malmö stad	4
Inledning	8
Omvärldsanalys	9
Internationell nivå	10
Fortsatt ökning av migranter i EU+	10
EU:s nya migrationspakt	10
Kriget i Ukraina	11
Kriget i Palestina	12
Nationell nivå	13
Migrationsverkets uppdrag	14
Statliga utredningar på migrationsområdet	14
Lokal nivå	17
Återvändandecenter i Malmö	17
Total invandring	18
Nuläge, invandring till Sverige	18
Beviljade uppehållstillstånd	19

Nuläge, invandring till Malmö	20
Asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet.....	23
Nuläge, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige	24
Bifallsandelen 2023 lika stor som 2022	26
Färre ensamkommande barn 2023 än 2022.....	26
Prognos, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige 2024–2026.....	27
Nya sökande enligt massflyktsdirektivet till Sverige.....	27
Nya asylsökande till Sverige.....	27
Inskrivna i mottagningssystemet i Sverige.....	28
Nuläge, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Malmö.....	28
Eget boende	29
Ensamkommande barn.....	30
Prognos, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Malmö 2024–2026	31
Inskrivna med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Malmö	31
Inskrivna asylsökande i Malmö.....	33
Kommunmottagna	35
Nuläge, kommunmottagna i Sverige.....	36
Prognos, kommunmottagna i Sverige 2024–2027	36
Nuläge, kommunmottagna i Malmö.....	37

Anvisade enligt bosättningslagen	39
Sekundärt in- och utflyttade	40
Prognos, kommunmottagna i Malmö 2024–2027	40
Nyanlända i Malmö stad	43
Nyanlända i Malmö stads pedagogiska verksamheter	43
Förskola	43
Grundskola	44
Gymnasie- och vuxenutbildning	44
Nyanlända Malmöbor på arbetsmarknaden	45
Bilagor	47
Bilaga 1. Processbild, asyl- och anvisningsprocessen	47
Bilaga 2. Information om massflyktsdirektivet	48
Bilaga 3. Malmös kommunmottagande 2014–2023 samt prognos 2024–2027	50
Bilaga 4. Prognosmetod	51
Inskrivna i mottagningssystemet	51
Kommunmottagna	52
Bilaga 5. Utvärdering av 2023 års prognoser	53
Asylsökande	53
Skyddssökande enligt massflyktsdirektivet	55
Kommunmottagna	57

Inledning

Migrationsdata Malmö samlar relevant statistik och information som berör inflyttning från utlandet, med ett speciellt fokus på asylsökande och nyanlända. En förvaltningsöverskridande grupp bestående av representanter från arbetsmarknads- och socialförvaltningen, samtliga utbildningsförvaltningar, fastighets- och gatukontoret och stadskontoret tar fram rapporten i mars varje år.

Rapporten innehåller en nulägesbild, en genomgång av aktuella frågor på migrationsområdet samt nationella och lokala prognoser för inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem och kommunmottagna. Rapporten bygger på Migrationsverkets nationella prognoser¹ och verksamhetsstatistik, Malmö stads interna verksamhetsstatistik och SCB:s befolkningsstatistik, samt arbetsgruppens gemensamma analys. Prognosen och förutsättningarna inom migrationsområdet påverkas av många faktorer, varav några diskuteras i rapporten, och kan komma att ändras.

En kortare uppdatering av statistik och prognos, samt en redovisning av Malmö stads lokala prognos för total invandring nedbruten på födelselandsgrupper tas fram för internt bruk i september varje år.

Kontakt:

Elvira Andersson, Ekonomiavdelningen, Stadskontoret

elvirajosefin.andersson@malmo.se

Johanna Vinrot, Avdelningen för omvärld och näringsliv, Stadskontoret

johanna.vinrot@malmo.se

¹ Verksamhets- och utgiftsprognos februari 2024 (P1). Denna och tidigare prognoser finns på: <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Vart-uppdrag/Styrning-och-uppfoljning/Prognoser.html>.

Omvärldsanalys

UNHCR uppskattar att cirka 110 miljoner människor var på flykt i världen under 2023.

Antalet migranter till EU+ fortsätter att öka, men den andel av dessa personer som kommer till Sverige minskar fortsatt.

En överenskommelse om en ny migrations- och asylpakt inom EU har nåtts och förväntas politiskt antas våren 2024.

Kriget i Ukraina har pågått i över två år och ingen avmattning syns. 4,2 miljoner personer befann sig inom EU med skydd enligt massflyktsdirektivet i februari 2024.

En svår humanitär situation råder i Gaza. Antalet asylsökande i Sverige har ännu inte påverkats.

Regeringen och dess samarbetsparti har i Tidöavtalet enats om samarbetsprojekt inom bland annat migration och integration för den kommande mandatperioden. Ett flertal åtstramande åtgärder, däribland skärpta villkor för anberöginvandring, begränsade möjligheter till uppehållstillstånd av humanitära skäl och skärpt försörjningskrav för arbetskraftsinvandrare har införts.

Ett flertal statliga utredningar och myndighetsuppdrag som kan komma att påverka kommunernas arbete med migration och integration har påbörjats eller är ute på remiss.

Migrationsverket har bland annat fått i uppdrag att ta fram nya arbets sätt för ökat återvändande, prioritera arbetet med återkallelse av uppehållstillstånd, stärka id-arbetet och främja den högkvalificerade arbetskraftsinvandringen.

Migrationsverket ska även förbereda ett reformerat mottagnings system för asylsökande. Huvudsyftet är att asylsökande ska bo på Migrationsverkets boenden i så kallade mottagningscenter.

Ett återvändandecenter med 50 platser har etablerats i Malmö.

I detta kapitel finns information om faktorer som kan komma att påverka migrationsströmmarna till Sverige samt annan omvärlds information som berör migrationsområdet. Det är exempelvis information om pågående konflikter, politiska beslut och utredningar.

Internationell nivå

Siffran på antalet människor på flykt i världen fortsatte att stiga under 2023. Enligt UNHCR:s uppskattningar befann sig 110 miljoner människor på flykt vid halvårsskiftet 2023. De flesta, drygt 62 miljoner människor, befann sig på internflykt i sitt hemland. Många befann sig också i länder som angränsar till hemlandet. De huvudsakliga orsakerna till ökningen av antalet människor på flykt är kriget i Ukraina, konflikter i Sudan, Demokratiska republiken Kongo och Myanmar, konflikter, översvämningar och torka i Somalia, humanitära svårigheter i Afghanistan samt oroligheter i flera sydamerikanska länder.²

Fortsatt ökning av migranter i EU+

Under 2022 ansökte strax under en miljon personer om asyl i EU+³, vilket var den högsta siffran sedan 2016. Ökningen av antalet asylsökande har fortsatt och 2023 hade över 1,1 miljoner sökt asyl i EU+. De största ursprungsländerna var Syrien, Afghanistan, Turkiet, Venezuela och Colombia. Även antalet sökande från flera andra ursprungsländer ökade kraftigt jämfört med föregående år. Det största mottagarlandet i EU+ var Tyskland. Samtidigt rapporterade Frankrike, Spanien, Italien samt några mindre mottagarländer in det högsta antalet sökande någonsin.⁴

Sveriges andel av asylsökande i EU+ minskar fortsatt

Även om antalet asylsökande i EU+ ökar, så är förhållandet det motsatta i Sverige. Sveriges andel var år 2023 cirka 1,1 procent av det totala antalet asylansökningar i EU+, motsvarande cirka 12 500 personer. Det är en del av en nedåtgående trend – Sveriges andel av antalet asylansökningar i EU+ har minskat kontinuerligt sedan 2015. Migrationsverket bedömer att detta beror på att Sveriges attraktivitet som mottagarland fortsätter minska, främst till följd av den migrationspolitiska omläggning som har pågått sedan 2016.

EU:s nya migrationspakt

I december 2023 nådde Europaparlamentet och EU:s ministerråd en politisk överenskommelse om en ny migrations- och asylpakt.⁵ Den förväntas politiskt antas våren 2024. Överenskommelsen gällde fem centrala områden:

² Mid-Year Trends 2023, UNHCR www.unhcr.org/mid-year-trends-report-2023

³ EU-länderna samt Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz

⁴ Verksamhets- och utgiftsprognos februari 2024, Migrationsverket

⁵ [New Pact on Migration and Asylum - European Commission \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-articles/2023/12/14/pact-on-migration-and-asylum)

1. gemensamma regler för obligatorisk screening före inresa för att fastställa status vid ankomst
2. en gemensam databas för att enklare kunna upptäcka olovlig rörelse inom EU
3. gemensamma regler för asylprocessen för att göra arbetet med asyl, återvändande och gränskontroll snabbare och mer effektivt
4. en solidaritetsmekanism för att balansera ansvarsfördelningen för asylsökande inom unionen mellan länder som tar emot många asylsökande och länder som tar emot få
5. regler för gemensam krishantering inom migrationsområdet.

Migrationsverket bedömer att det framför allt är det obligatoriska gränsförfarandet vid EU:s yttre gränser och den nya solidaritetsmekanismen som innebär en större förändring jämfört med dagens system. Den nya migrationspakten väntas inte få någon större påverkan på migrationsströmmarna förrän tidigast 2026, då mycket arbete återstår innan alla detaljer finns på plats och överenskommelsen kan implementeras till fullo.⁶

Kriget i Ukraina

Det fullskaliga kriget i Ukraina inleddes 24 februari 2022 och allt tyder på en långvarig konflikt. UNHCR bedömer att knappt 6,5 miljoner människor befann sig på flykt från krigets Ukraina i februari 2024. Majoriteten befann sig i Europa. Knappt 3,7 miljoner personer bedöms befinna sig på flykt inom landet.⁷

Flyktingar från Ukraina ges sedan mars 2022 tillfälligt uppehållstillstånd i EU efter att massflyktsdirektivet aktiverades av medlemsländerna. Direktivet gäller fram till 4 mars 2025. I november 2023 hade 4,2 miljoner personer från Ukraina skydd enligt massflyktsdirektivet. De största mottagarländerna var vid denna tidpunkt Tyskland (cirka 1,2 miljoner personer), Polen (cirka 955 000) och Tjeckien (cirka 369 000).⁸

⁶ Verksamhets- och utgiftsprognos februari 2024, Migrationsverket

⁷ Ukraine situation Flash Update #65, UNHCR

⁸ [Refugees from Ukraine in the EU - Consilium \(europa.eu\)](https://europa.eu/Refugees-from-Ukraine-in-the-EU)

Sverige är ett av de mindre mottagarländerna. Under 2023 ansökte cirka 11 400 personer om tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige. Trenden för antalet sökande har varit vikande i Sverige, till skillnad mot exempelvis Norge.

I december 2023 beslutade regeringen att fler personer skulle omfattas av massflyktsdirektivet. Det gäller cirka 1000 personer från Ukraina som anlände till Sverige innan 30 oktober 2021 och som befann sig lagligt i landet innan 22 december 2022. De flesta av de asylsökande som berörs av regeringens beslut bor idag i eget boende. Det fåtal personer som bor hos Migrationsverket och kan bli anvisade till kommunerna rymms inom aktuella fördelningstal och anvisas från och med januari 2024.

Enligt nuvarande regelverk kan massflyktsdirektivet inte förlängas mer än tre år och löper därmed ut den 4 mars 2025, varefter medlemsstaternas nationella asyl- och migrationslagstiftning ska tillämpas. Utifrån detta regelverk bedömer Migrationsverket att cirka 40 000 personer kommer att söka uppehållstillstånd på annan grund, främst asyl, i Sverige efter massflyktsdirektivets upphörande. Samtidigt menar Migrationsverket att mycket talar för en EU-gemensam lösning för att hantera ukrainska flyktingars status i unionen efter mars 2025.

Massflyktsdirektivet beskrivs mer utförligt i Bilaga 2.

Kriget i Palestina

Sedan den 7 oktober 2023 råder det krigstillstånd i Gaza. Det råder stor osäkerhet kring den fortsatta konfliktutvecklingen. Drygt 1200 israeler, varav cirka 850 civila, dödades i början av konflikten.⁹ I Gaza har mer än 30 000 personer dödats.¹⁰ Det förekommer stor intern omflyttning i Gaza för att undkomma de israeliska attackerna. I staden Rafah i södra Gaza bedöms exempelvis över 1 miljon internflyktingar befinna sig.¹¹ Sida framhåller att situationen i Palestina var extremt allvarlig i februari 2024 och att över 3,1 miljoner palestinier i Gaza och på Västbanken vid denna tidpunkt var beroende av akut humanitär hjälp.¹²

Trots den svåra konflikten har antalet asylsökande från Palestina i Sverige hittills inte påverkats. Antalet asylsökande från Palestina i EU+ ökade dock

⁹ [Police say they've identified 859 civilian victims from October 7 massacre, up 16 | The Times of Israel](#)

¹⁰ [Health Ministry In Hamas-run Gaza Says War Death Toll At 31,112 | Barron's \(barrons.com\)](#)

¹¹ [26 av 27 EU-länder varnar för invasion i Rafah i södra Gaza - DN.se](#)

¹² [Frågor och svar om Sidas stöd i Palestina | Sida](#)

under 2023 och ligger på relativt höga tal även under början av 2024. Migrationsverket bedömer därför att antalet palestinska asylsökande kan komma att öka även i Sverige, med ett antagande om 900 personer år 2024.

Nationell nivå

Sedan oktober 2022 består Sveriges regering av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna. I vissa frågor samarbetar dessa partier med Sverigedemokraterna. Till grund för samarbetet ligger Tidöavtalet, där de fyra partierna enats om sex samarbetsprojekt, varav migration och integration är ett.¹³ Regeringen beskriver det som att de driver ett paradigmskifte inom migrationsområdet. Prioriteringsområdena beskrivs som följande:

- ordning och reda i migrationspolitiken
- en arbetskraftsinvandring som stärker Sveriges konkurrenskraft
- internationellt ansvarstagande tillsammans med andra
- integration
- självförsörjning
- svenska språket
- en del av samhället.

Flera förändringar har trätt i kraft under 2023. Den 1 december infördes både skärpta villkor för anhöriginvandring och begränsade möjligheter till uppehållstillstånd av humanitära skäl. Antalet kvotflyktingar som Sverige tar emot har minskat från cirka 5 000–6 000 till 900 personer årligen. Flera myndigheter har även fått nya verktyg för inre utlänningskontroll. Återkallandet av uppehållstillstånd har ökat och Migrationsverket har inrättat sex återvändandecenter i Sverige, varav ett i Malmö.

Inom arbetskraftsområdet infördes ett höjt försörjningskrav den 1 november 2023. Kravet innebär att en arbetskraftsinvandrare måste ha en lön som uppgår till minst 80 procent av den svenska medianlönen, som SCB publicerar, för att få arbetstillstånd. År 2024 motsvarar det cirka 27 000 kronor per månad. Migrationsverket har sett att det nya försörjningskravet delvis har lett till minskade förstagångsansökningar om arbetstillstånd och myndigheten beräknar att det även kommer leda till fler avslag på förlängningsansökningar

¹³ [Tidöavtalet-Overenskommelse-for-Sverige.pdf \(moderaterna.se\)](#)

under år 2024–2026. Migrationsverket gör även bedömningen att det kommer leda till att cirka 1000 personer per år 2024–2026 kommer att söka asyl vid avslag på sin ansökan om arbetstillstånd.

Regeringen aviserar även förändringar inom integrationsområdet och den statliga utredningen *En målstyrd integrationspolitik* ska ta fram nya mål och styrmodeller. Utredningen slutredovisas 31 maj 2024.¹⁴

Migrationsverkets uppdrag

I regleringsbrevet för 2024 har Migrationsverket fått flera nya uppdrag. Myndigheten ska bland annat ta fram nya arbets sätt för att öka återvändandet, fortsätta prioritera arbetet med återkallelse av uppehållstillstånd samt stärka id-arbetet. Migrationsverket ska även fortsätta att främja den högkvalificerade arbetskraftsinvandringen. Ytterligare ett uppdrag är att korta handläggningstiderna för utlandssvenskar med familj som vill flytta till Sverige.¹⁵

7 mars 2024 fick Migrationsverket i uppdrag att förbereda för ett reformerat mottagningssystem för asylsökande. Det innebär bland annat anpassningar av myndighetens boendebestånd. Huvudsyftet är att asylsökande ska bo på Migrationsverkets boenden i så kallade mottagningscenter. Uppdraget ska återrapporteras senast 31 oktober 2024.¹⁶ Migrationsverket gick den 8 mars ut med informationen om att de inom ramen för uppdraget kommer att upphandla ett nytt ramavtal om minst 4 500 boendeplatser i landet. Upphandlingen riktar sig mot privata aktörer i tolv av landets län, bland annat i Skåne.¹⁷

Statliga utredningar på migrationsområdet

En lång rad statliga utredningar inom migrations- och integrationsområdena pågår eller är ute på remiss hos berörda aktörer. Utredningarna kan, om förslagen genomförs, förväntas ge effekt på migrationen till Sverige på både kort och lång sikt. Nedan följer en sammanställning och en kort beskrivning av utredningarna.

¹⁴ [Om regeringens prioritering: Migration och integration - Regeringen.se](#)

¹⁵ [Flera uppdrag till Migrationsverket - Regeringen.se](#)

¹⁶ [Uppdrag att förbereda för ett reformerat mottagningssystem - Regeringen.se](#)

¹⁷ [Migrationsverket förbereder för reformerat mottagningssystem – nu upphandlas boendeplatser - Migrationsverket](#)

- **SOU 2024:15 Nya regler för arbetskraftsinvandring** slutredovisades 15 februari 2024. Utredningen är på remiss 16 februari-16 maj 2024. Den övergripande målsättningen är att dels skärpa villkoren för arbetskraftsinvandring, dels främja invandring av högkvalificerad arbetskraft.
- **JU 2022:12 Utredningen om stärkt återvändandeverksamhet** har lämnat ett delbetänkande, SOU 2024:10, *Preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud*. Delbetänkandet är på remiss 6 februari-16 april. Uppdraget ska slutredovisas 30 september 2024. Utredningen ska bland annat lämna förslag på utökat informationsutbyte mellan myndigheter, göra en översyn av regelverket för inre utlänningskontroll och ta ställning till användning av biometriska uppgifter i utlänningsärenden.
- **JU 2022:05 Utredningen om en målstyrd integrationspolitik** har lämnat ett delbetänkande, SOU 2024:12, *Mål och mening med integration*. I delbetänkandet lämnas förslag på och bedömningar av nya mål för integrationspolitiken. Uppdraget ska slutredovisas maj 2024. Då ska utredaren lämna en analys av om dagens regelverk för ersättning innebär tillräckliga incitament för att nyanlända ska börja arbeta och ge förslag på regelförändringar. Utredaren ska även lämna förslag på hur etableringstillägg och bostadsersättning kan avskaffas.
- **Utkast lagrådsremiss: Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd** är på remiss 26 februari -5 april 2024. Förslaget innebär bland annat att utlänningar med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras samt få tillgång till arbetsbaserad föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning.
- **Utkast lagrådsremiss: Skärpta krav i SFI** är på remiss 29 februari – 24 maj 2024. Syftet är att fler nyanlända personer snabbare ska lära sig svenska och etablera sig i samhället. Förslaget innebär bland annat att rätten att delta i SFI som huvudregel ska gälla i tre år, att varje kommun ska upprätta en handlingsplan för insatser att nå de individer som har rätt till SFI och motivera dem att påbörja studierna, samt att SFI-elevens kunskaper ska bedömas och utgöra grund för en individuell studieplan.
- **JU 2021:12 Ett ordnat initialt mottagande av asylsökande** lämnade ett delbetänkande i november 2022: SOU 2022:64 *En ny ordning för*

asylsökandes boende. Delbetänkandet lämnade bland annat förslag på åtgärder för att fler personer ska bo på asylboende. Slutbetänkandet ska vara klart 31 maj 2024. Det ska bland annat lämna förslag på hur en anmälningsplikt kan införas och om asylsökande kan anvisas att vistas inom ett geografiskt område.

- **JU 2023:24 Översyn av incitamentsstrukturerna för frivillig återvandring** ska redovisas 1 augusti 2024. Utredaren ska bland annat kartlägga insatser för att stimulera återvandring, utreda vilka omständigheter som ska ligga till grund för stöd för återvandring, ta fram förslag på nivåer för ekonomiska incitament för återvandring samt hur myndigheter kan bistå den som vill återvändra.
- **JU 2023:17 Utredningen om skärpta krav för att förvärva svenskt medborgarskap** ska redovisas senast 30 september 2024. Utredaren ska bland annat föreslå utökade krav för att förvärva medborgarskap, exempelvis hemvist i Sverige, kunskapskrav, egenförsörjning och ett hederligt levnadssätt.
- **Dir 2023:149 En ny modell för kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för nyanlända och icke-medborgare** ska redovisas senast 30 september 2024. Kommittén ska bland annat ta ställning till på vilket sätt nyanlända och icke-medborgare ska kvalificera sig för förmåner enligt socialförsäkringsbalken och ekonomiskt bistånd samt föreslå en ny modell för successiv kvalificering för dessa förmåner. Förutsättningarna för att avskaffa rätten till ekonomiskt bistånd för nyanlända som får etableringsersättning ska också analyseras.
- **JU 2023:18 Utredningen om anpassning av det svenska regelverket för beviljande av asyl och asylförfarandet till miniminivån enligt EU-rätten** ska delredovisas 2 januari 2025 och slutredovisas 2 oktober 2025. Utöver anpassning till miniminivån enligt EU-rätten ska utredaren bland annat ta ställning till om det går att utmönstra möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar samt undersöka under vilka förutsättningar ett permanent uppehållstillstånd kan ändras.
- **JU 2023:25 Skärpta krav på hederligt levnadssätt och ökade möjligheter till återkallelse av uppehållstillstånd** ska redovisas 15 januari 2025. Utredaren ska bland annat analysera och föreslå hur

möjligheterna att neka och återkalla uppehållstillstånd på grund av brister i levnadssätt kan utökas, vilka andra skäl som kan ligga till grund för nekande och återkallande av uppehållstillstånd samt hur berörda myndigheter kan få ökad tillgång till information.

- **Dir 2023:119 2023 års förvarsutredning** har lämnat ett delbetänkande, SOU 2024:5, *Förbättrad ordning och säkerhet vid förvar*. Slutredovisning ska ske senast 17 februari 2025. Utredaren ska bland annat ta ställning till hur grunderna för förvar ska ändras, hur en ordning kan utformas för att den bortre tidsgränsen för verkställighetsförvar som EU-rätten medger utnyttjas och om elektronisk övervakning kan utgöra ett komplement till förvar.
- **Dir. 2023:169 En förbättrad samhällsorientering för nyanlända** ska redovisas senast 21 februari 2025. Utredaren ska bland annat föreslå hur fler målgrupper ska ta del av samhällsorientering (SO), skapa tydligare koppling till ersättningssystem, föreslå hur SO kan bli en del av komvux samt innehåll och omfattning av SO-verksamheten.
- **Dir. 2024:22 Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända** ska redovisas senast 31 mars 2025. Utredaren ska bland annat föreslå ett nytt regelverk för bosättning av nyanlända, vilka faktorer som ska beaktas i fördelningen, en reglering av kommunernas boende samt en anpassning av kommunernas ersättning för mottagande av nyanlända.

Lokal nivå

Återvändandecenter i Malmö

Under 2023 inrättade Migrationsverket ett återvändandecenter med totalt 50 platser i Malmö. På centret kan personer som har fått ett överförings-, utvisnings- eller avvisningsbeslut bo, på frivillig basis. Migrationsverket kommer att arbeta aktivt med motiveringsarbete och olika stödprogram på centret.

Inrättandet av återvändandecentret har än så länge haft begränsad påverkan på Malmö stads verksamheter. Grundskoleförvaltningen har genomfört en utredning för att säkerställa att barn som bor i återvändandecentret erbjuds skolgång.

Total invandring

6690 personer flyttade till Malmö från utlandet 2023.

4225 av de personer som beviljades uppehållstillstånd i Sverige under 2023 fanns i Malmö.

Den vanligaste grunden för uppehållstillstånd i Malmö är anknytning: 1239 personer, varav 493 barn, beviljades uppehållstillstånd på denna grund. Siffran inkluderar inte anhöriga till personer som har fått uppehållstillstånd som flykting/ asyl.

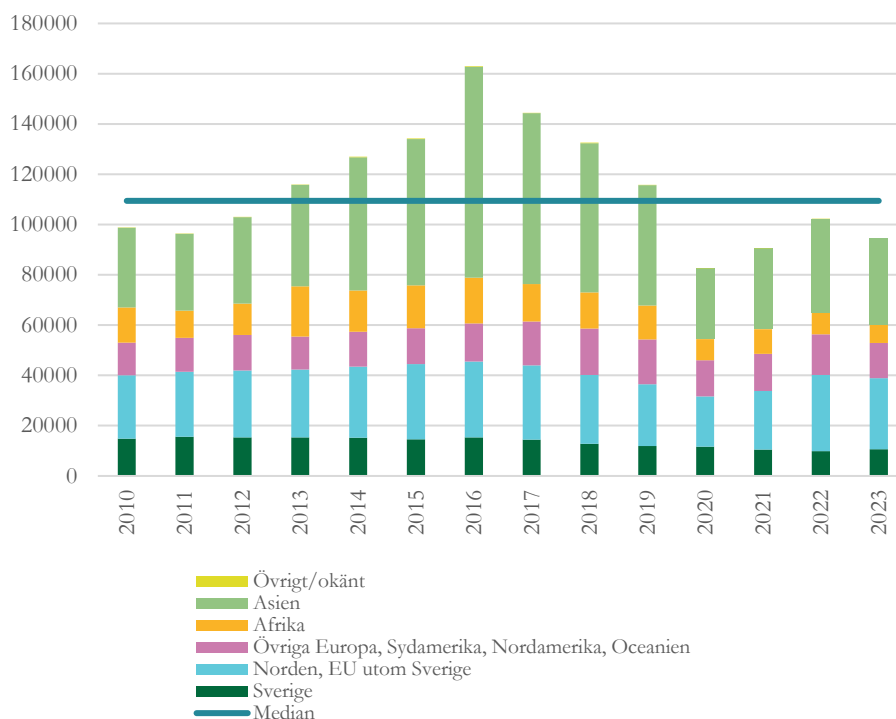
Den näst vanligaste grunden är (eget eller anhörigs) arbete: 1142 personer, varav 242 barn.

166 personer, varav 39 barn, i Malmö beviljades tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Nuläge, invandring till Sverige

Invandringen till Sverige har varierat starkt sedan 2010 (se Figur 1). Detta beror främst på stora variationer i antalet flyktingar och deras anhöriga, som ökade markant runt 2016 till följd av bland annat kriget i Syrien, för att sedan minska på grund av en alltmer restriktiv migrationspolitik i Sverige och EU under de efterföljande åren.

2023 flyttade personer 94 514 till Sverige från utlandet (2022: 102 436 personer). 10 593 av dessa personer var återvändande svenskfödda. Bortsett från pandemiåren 2020 och 2021 är detta det lägsta antalet invandrare sedan 2010-talets början. De vanligaste födelseländerna 2023 var, i fallande ordning, Sverige, Indien, Polen och Tyskland. Tillsammans stod dessa länder för drygt en fjärdedel av det totala antalet invandrare.

Figur 1. Antal invandrade till Sverige år 2010–2023. Källa: SCB, Statistikdatabasen.

Beviljade uppehållstillstånd

Personer som inte är medborgare i EU/EES måste ansöka om uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige i över 90 dagar. Det är dock viktigt att påpeka att alla som beviljas ett uppehållstillstånd inte nödvändigtvis flyttar till Sverige.

Under 2023 beviljade Migrationsverket 102 139 uppehållstillstånd, vilket var en minskning med nästan 30 procent jämfört med 2022 (142 000 uppehållstillstånd). Arbete var den vanligaste grunden och stod för nästan fyra av tio beviljade uppehållstillstånd. Tabell 1 rapporterar antal utfärdade uppehållstillstånd per grund samt antalet av dessa som utfärdades till anhöriga.

	Antal personer (%)	Varav anhöriga
Arbete	36 514 (36%)	12 412
Studier	15 825 (15%)	4030
Tredjelandssmedborgare varaktigt bosatt i EU/EES ¹⁸	6731 (7%)	4777
Anknytning ¹⁹	22 768 (22%)	22 768
Asyl	8152 (8%)	2342
Massflyktsdirektivet ²⁰	11 000 (11%)	
Verkställighetsbinder	1149 (1%)	

Tabell 1. Antal utfärdade uppehållstillstånd i Sverige 2023 per grund och persontyp. Källa: Migrationsverket.

Nuläge, invandring till Malmö

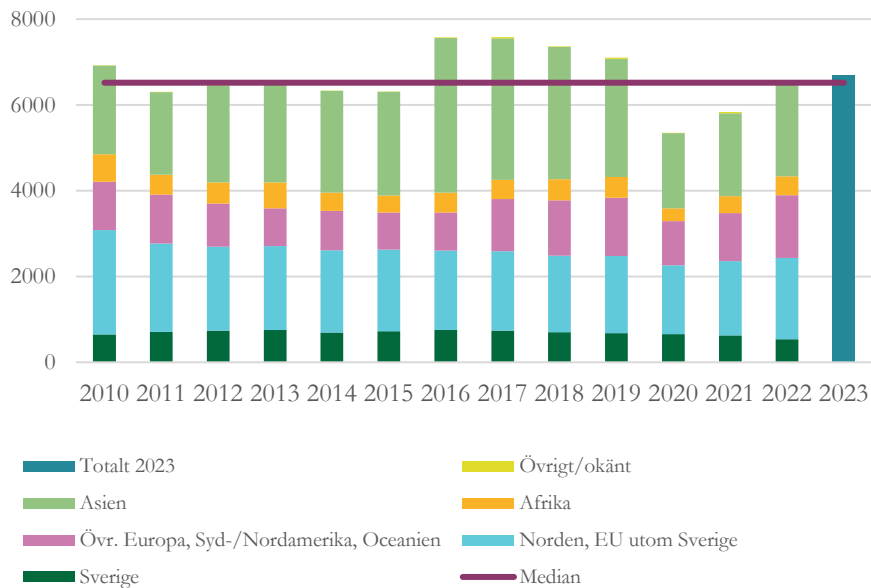
Invandringen till Malmö skiljer sig något från invandringen till Sverige som helhet, främst genom en större andel födda i Norden och EU och en mindre andel födda i Afrika. Invandringen till Malmö har också varierat mindre än invandringen till Sverige som helhet under perioden 2010–2023 (se Figur 2).

År 2023 flyttade 6690 personer till Malmö från utlandet (2022: 6532 personer). SCB har i skrivande stund inte tillgängliggjort information om dessa personers födelseländer. Under det senaste decenniet har andelen svenskfödda legat mellan åtta och tolv procent medan andelen från övriga födelselandsgrupper har varierat mer.

¹⁸ Även schweiziska medborgare och EES-medborgare som beviljas uppehållsrätt i Sverige ingår i denna kategori.

¹⁹ I denna kategori ingår bland annat adopterade och partners till svenska medborgare. Siffran inkluderar inte anhöriga till personer som har fått uppehållstillstånd som flykting/asyl. Dessa personer ingår i stället i kategorin "asyl".

²⁰ Observera att samtliga uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet är tidsbegränsade.

Figur 2. Antal invandrade till Malmö år 2010–2023. Källa: SCB, Skånedatabasen.

Av de personer som beviljades uppehållstillstånd under 2023 fanns 4225 i Malmö – en minskning med drygt en femtedel jämfört med 2022 (5400 tillstånd). Nästan tre av tio uppehållstillstånd beviljades på grund av anknytning²¹ och drygt en fjärdedel på grund av arbete. Tabell 2 rapporterar antal utfärdade uppehållstillstånd per grund samt antalet av dessa som utfärdades till barn samt respektive anhöriga.

²¹ I denna kategori ingår bland annat adopterade och partners till svenska medborgare.

	<i>Antal personer (%)</i>	<i>Varav barn</i>	<i>Varav anhöriga (vuxna + barn)</i>
<i>Arbete</i>	1142 (27%)	242	478
<i>Studier</i>	727 (17%)	109	242
<i>Tredjelandsmedborgare varaktigt bosatt i EU/EES²²</i>	596 (14%)	141	170
<i>Anknytning</i>	1239 (29%)	493	1239
<i>Asyl</i>	351 (8%)	154	95
<i>Massflyktsdirektivet²³</i>	166 (4%)	39	
<i>Verkställighetsbinder</i>	27 (1%)	2	

Tabell 2. Antal utfärdade uppehållstillstånd i Malmö 2023 per grund och persontyp. Källa: Migrationsverket.

²² Även schweiziska medborgare och EES-medborgare som beviljas uppehållsrätt i Sverige ingår i denna kategori.

²³ Observera att samtliga uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet är tidsbegränsade.

Asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet

Den 1 januari 2024 var 700 asylsökande och 979 personer med tillfälligt skydd inskrivna i Migrationsverkets mottagningsystem i Malmö.

Av 966 inskrivna i EBO den sjätte februari 2023 bodde 54 procent (524 personer) i ett av de områden som undantagits från eget boende med rätt till dagersättning.

2023 togs 75 ensamkommande barn emot i Malmös ankomstverksamhet. 26 ensamkommande barn anvisades till kommunen och 21 beviljades uppehållstillstånd.

I genomsnitt 550 asylsökande och 1340 personer med skydd enligt massflyktsdirektivet per månad väntas vara inskrivna i mottagningsystemet i Malmö under 2024.

Massflyktsdirektivet avslutas 4 mars 2025. Eftersom många med tillfälligt skydd väntas söka asyl när direktivet avslutas förväntas antalet asylsökande öka år 2025–2026.

Det går att läsa om metoden bakom prognoserna i Bilaga 4.

Detta kapitel rapporterar aktuell statistik om asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige och Malmö.

Asylsökande är medborgare i länder utanför EU+ som har sökt skydd i Sverige och är inskrivna i Migrationsverkets mottagningsystem i väntan på beslut om uppehållstillstånd. Det är först när en individ får uppehållstillstånd beviljat som hen folkbokförs i en kommun. Asylsökande är alltså inte folkbokförda och ingår därmed inte i den officiella befolkningsstatistiken.

Personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet har flytt kriget i Ukraina och beviljats ett tillfälligt uppehållstillstånd som gäller fram tills dess att direktivet avslutas.²⁴ När massflyktsdirektivet avslutas ska de lämna landet, alternativt söka asyl. Enligt nuvarande regler ska en person som beviljats tillfälligt skydd inte folkbokföras om personen kan antas komma att vistas i Sverige med stöd av tillståndet under kortare tid än tre år. Trots att personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet har ett uppehållstillstånd ska de

²⁴ Massflyktsdirektivet omfattar ukrainska medborgare som har bott i Ukraina, personer med uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande i Ukraina, samt medföljande familjemedlemmar till de ovanstående två grupperna.

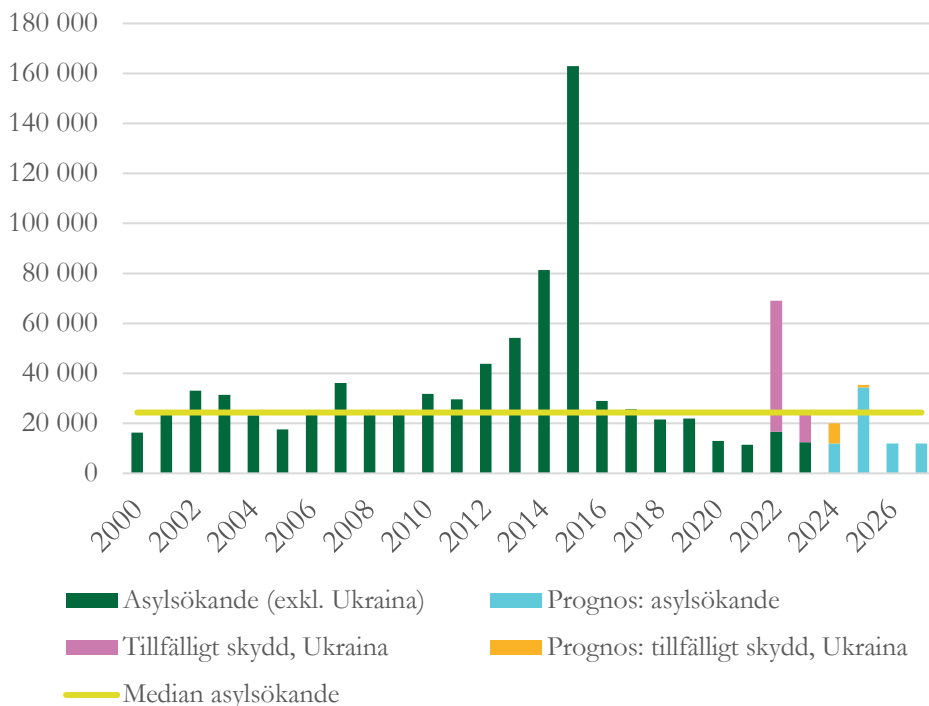
därmed som huvudregel inte folkbokförs och ingår då inte i den officiella befolkningsstatistiken. I likhet med asylsökande är de inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. Regeringen har aviserat att det kan bli aktuellt med tidigare folkbokföring av personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet.²⁵ En sådan möjlig förändring beaktas inte i denna prognos. Se Bilaga 2 för mer information om massflyktsdirektivet.

Kapitlet innehåller också en prognos för asylsökande i Sverige och Malmö år 2024–2027, samt en prognos för inskrivna enligt massflyktsdirektivet år 2024–2025. Dessa prognoser baseras på Migrationsverkets nationella prognos från februari 2024.

Nuläge, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige

Figur 3 visar antalet nya asylsökande samt antal skyddssökande enligt massflyktsdirektivet i Sverige mellan år 2000 och 2023 samt Migrationsverkets prognos för 2024–2027. Knappt 24 000 personer sökte skydd i Sverige, antingen genom asylansökan eller via massflyktsdirektivet, under 2023.

²⁵ [https://sverigesradio.se/artikel/beskedet-dagersattning-for-ukrainska-flyktingar-
hojs-inte](https://sverigesradio.se/artikel/beskedet-dagersattning-for-ukrainska-flyktingar-hojs-inte)

Figur 3. Asylsökande och skyddsökande enligt massflyktsdirektivet i Sverige år 2000–2023 samt prognos 2024–2027. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Antalet asylsökande, cirka 12 500 personer, var det näst lägsta under 2000-talet – endast under pandemiåret 2021 kom färre nya asylsökande till Sverige. De vanligaste ursprungsländerna var, i fallande ordning, Afghanistan, Irak och Syrien.

Det låga antalet asylsökande i Sverige går emot trenden i EU+, som har upplevt en stor ökning av antalet asylsökande sedan hösten 2022. Migrationsverket förklarar diskrepansen med att Sveriges attraktionskraft som mottagarland har minskat till följd av en alltmer restriktiv migrationspolitik.

Även antalet skyddsökande enligt massflyktsdirektivet minskade jämfört med 2022. År 2023 sökte cirka 11 400 personer tillfälligt skydd i Sverige – en kraftig minskning jämfört med år 2022, då siffran var över 50 000. Antalet sökande är även lägre än huvudscenariot från Migrationsverkets juliprognos 2023, som förutspådde cirka 14 000 nya skyddsökande under året.

Bifallsandelen 2023 lika stor som 2022

Under 2023 avgjorde Migrationsverket knappt 16 000 förstagsångsärenden inom asyl, varav 26 procent fick bifall. (2022: 16 000 ärenden, 26 procent bifall). Den genomsnittliga handläggningstiden var cirka sex och en halv månad.

I sin februariprognos förutspår Migrationsverket en genomsnittlig handläggningstid på cirka fem månader år 2024, med en tillfällig minskning till fyra månader 2025. Under 2026 och 2027 förutspår Migrationsverket kraftigt förlängda handläggningstider, 12 månader eller mer, på grund av tillkommande ukrainska asylärenden efter massflyktsdirektivets upphörande samtidigt som Migrationsverkets anslagsnivå väntas minska.

Migrationsverket prövade också under 2023 knappt 34 000 ärenden för asylsökande vars tillfälliga uppehållstillstånd hade löpt ut. Av dessa personer fick 93 procent förlängt uppehållstillstånd (totalt 2022: 30 000 ärenden, varav 94 procent förlängda).

Färre ensamkommande barn 2023 än 2022

339 ensamkommande barn, varav 80 (24 procent) flickor, sökte asyl i Sverige under 2023 (2022: 630 barn, varav 141, motsvarande 22 procent, flickor). De vanligaste ursprungsländerna var, i fallande ordning, Syrien, Afghanistan och Somalia.

434 ensamkommande barn fick beslut på sin asylansökan under 2023. 232 av dessa barn (53 procent) beviljades uppehållstillstånd (2022: 424 barn, varav 223, motsvarande 53 procent beviljade). Det fanns stora skillnader beroende på medborgarskapsland. Andelen som beviljades uppehållstillstånd var hög för barn från Syrien (90 procent) och Afghanistan (60 procent), medan alla de 30 ensamkommande marockanska barn som sökte asyl i Sverige nekades uppehållstillstånd. Den genomsnittliga handläggningstiden för asylsökande ensamkommande barn var cirka sex och en halv månad, vilket är något längre än 2022.

Under 2023 sökte också 147 ensamkommande barn, varav 59 (40 procent) flickor, tillfälligt skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet (2022: 771 barn, varav 387, motsvarande 50 procent, flickor). 150 barn i denna kategori fick svar på sin ansökan, varav 148 (99 procent) beviljades tillfälligt uppehållstillstånd. Den genomsnittliga handläggningstiden var 17 dagar.

Prognos, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Sverige 2024–2026

Nya sökande enligt massflyktsdirektivet till Sverige

Det fullskaliga kriget i Ukraina har pågått i över två år och ingen avmattning av konflikten är i sikte. Huvudscenariot i Migrationsverket februariprognos baseras på ett antagande om ett långvarigt krig. EU:s massflyktsdirektiv har förlängts till 4 mars 2025, men då skyddet kan gälla som längst i upp till tre år saknas möjlighet till ytterligare förlängning. Det finns ännu ingen överenskommelse om gemensam hantering av ukrainska flyktingars status i inom EU efter massflyktsdirektivets avslutande. Därför antar Migrationsverket i sin prognos att medlemsstaternas nationella asyl- och migrationslagstiftning då ska tillämpas, vilket innebär att de personer som har tillfälligt skydd i Sverige ställs inför valet att lämna landet eller att söka uppehållstillstånd på andra grunder, exempelvis genom asylansökan.

Antalet skyddssökande från Ukraina som kommer till Sverige har varit lägre än väntat ända sedan starten av den fullskaliga ryska invasionen och fortsatte att minska under 2023. Migrationsverket justerar därför ned huvudscenariot för antalet skyddsökande enligt massflyktsdirektivet från cirka 10 000 till cirka 8 000 för 2024. Vidare antas cirka 7 000 personer, som ansökt om tillfälligt skydd, lämna Sverige under 2024. Det lägre respektive högre scenariot för 2024 är 5 000 respektive 50 000 sökande. För 2025 justeras huvudscenariot ned från 2 000 sökande till cirka 1 000 – för perioden fram till det att massflyktsdirektivet upphör den 4 mars samma år. Antalet inskrivna med tillfälligt skydd väntas uppgå till cirka 40 000 när skyddet löper ut.

Nya asylsökande till Sverige

Mot bakgrund av Sveriges kontinuerligt minskande andel av de asylsökande inom EU+ justeras planeringsantagandet för antalet nya asylsökande som reser in i Sverige under år 2024–2026 ned till cirka 12 000 per år. Det lägre respektive högre scenariot för 2024 är 10 000 respektive 18 000 sökande. Denna siffra inkluderar även möjliga asylansökningar från personer som väntas få avslag på sina förlängningsansökningar inom arbetstillstånd på grund av det höjda försörjningskrav som trädde i kraft 1 november 2023.

Samtidigt som antalet nya asylsökande väntas bli lågt väntas det stora flertalet personer från Ukraina som redan befinner sig i Sverige och vars tillfälliga skydd upphör söka uppehållstillstånd på annan grund, främst asyl, under 2025. Migrationsverket förutspår därför cirka 22 000 tillkommande ukrainska asylansökningar under 2025, efter att det tillfälliga skyddet löper ut. Detta innebär att Migrationsverket i sitt planeringsscenario räknar med totalt omkring 34 000 asylansökningar under 2025.

Inskrivna i mottagningssystemet i Sverige

I sin februariprognos räknar Migrationsverket med att det genomsnittliga antalet inskrivna skyddsökande i mottagningssystemet kommer att vara cirka 52 300 personer per månad, varav 12 800 asylsökande och 39 500 med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet, under 2024. Antalet förväntas minska till 37 400 år 2025. Eftersom massflyktsdirektivet avslutas i mars 2025 och en majoritet av de personer som vid den tidpunkten har tillfälligt skydd då väntas söka asyl kommer fördelningen mellan asylsökande och inskrivna med tillfälligt skydd att variera kraftigt under året.²⁶ Det totala antalet inskrivna, efter massflyktsdirektivets upphörande enbart asylsökande, väntas sedan minska ytterligare under de efterföljande åren.

Prognosen bygger på antagandet att det inte kommer att finnas någon EU-gemensam överenskommelse om hanteringen av ukrainska flyktingar när massflyktsdirektivet avslutas i mars 2025. Enligt Migrationsverket tyder dock mycket på att en sådan överenskommelse kommer att ingås under de kommande åren. Prognosen för antal inskrivna kan då, liksom prognoserna för antal nya asylsökande och kommunmottagna, komma att förändras.

Nuläge, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Malmö

Den första januari 2024 fanns 1807 personer som var inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö (se Tabell 3). 700 av dessa personer var asylsökande och 979 hade tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. På grund av ett minskat antal inskrivna asylsökande är det totala antalet mindre än i början av 2023 (834 asylsökande och 973 med

²⁶ Sett som ett genomsnitt över hela året väntas fördelningen vara 23 000 asylsökande och 14 400 med skydd enligt massflyktsdirektivet.

tillfälligt skydd). Av de inskrivna var 856 flickor/kvinnor och 823 var pojkar/män. 354 var barn under 18 år.

	0–6 år	7–15 år	16–17 år	18–19 år	20–64 år	65-år	Totalt
<i>Totalt</i>	101	202	51	70	1162	93	1679
<i>(massflyktsdirektiv)</i>	(62)	(124)	(37)	(48)	(629)	(79)	(979)
<i>varav ABO</i>							149 (58)
<i>varav EBO</i>							1026 (449)
<i>varav kommunalt boende</i>							463 (463)
<i>varav övrigt boende</i>							41 (9)

Tabell 3. Antal personer inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö, 1 januari 2024. Källa: Migrationsverket.

Eget boende

De flesta väljer att redan under sin ansökningsperiod bosätta sig i Malmö.²⁷ Av de 1679 inskrivna personerna i Malmö i början av 2024 bodde 1026 i EBO. Andelen i EBO skiljer sig dock starkt mellan asylsökande och personer med tillfälligt skydd. Av de asylsökande bodde 82 procent (577 personer) i EBO. Av de inskrivna med tillfälligt skydd bodde 46 procent (449 personer) i EBO, medan 47 procent (463 personer) bodde i de bostäder som Malmö stad tillhandahåller för gruppen.²⁸

År 2020 infördes en ändring av Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) som ger vissa kommuner, däribland Malmö,

²⁷ Migrationsverket har inga större anläggningsboenden (ABO) där skyddssökande personer bor under lång tid i Malmö.

²⁸ Resterade 67 personer bor i ABO eller i övrigt boende. Övrigt boende är en samlingskategori som främst består av ensamkommande barn som har placerats i familjehem eller hos släktingar/vänner.

lagstadgad rätt att neka dagersättning till asylsökande som bosätter sig i eget boende i socialt utsatta områden. Samma regler gäller för inskrivna med tillfälligt skydd. Reglerna gäller endast sökande som skrivs in eller registrerar ny adress i EBO efter att lagändringen trädde i kraft. Från den första januari 2021 är 97 av stadens 192 demografiska statistikområden (DeSo) undantagna. Den sjätte februari 2024 bodde 966 personer i EBO i Malmö. Av dessa personer bodde 54 procent (524 personer) i undantagna områden.

Ensamkommande barn

Under 2023 kom totalt 75 ensamkommande barn, varav 18 (24 procent) flickor, till Malmö som asylsökande och befann sig i transit i staden i väntan på kommunanvisning. De vanligaste ursprungsländerna för dessa barn var Afghanistan (26 barn, 35 procent), Syrien (15 barn, 20 procent) och Nordafrika: Algeriet, Marocko och Tunisien (14 barn, 19 procent, varav nästan sex av tio kom från Marocko). Dessutom sökte 17 ensamkommande barn tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet och befann sig i transit i staden. Dessa utgjorde 18 procent av samtliga ensamkommande barn i transit.

Den största åldersgruppen, som utgör hela 60 procent av barnen i ankomstverksamheten, är 16–18-åringar. Små barn, upp till tolv år, är fortfarande lågt representerade och utgör 14 procent. Tre av dessa barn är under sex år. Av de ensamkommande barn som har sökt tillfälligt skydd via massflyktsdirektivet är ingen under tolv år. Nästan åtta av tio av massflyktingarna placerades vid ankomst i så kallade nätverkshem.²⁹ Motsvarande siffra för asylsökande är 35 procent.

Malmö tar också emot ensamkommande barn som anvisas kommunen. Under 2023 anvisades 26 barn till Malmö, samtliga per anknytning.³⁰ Av dessa 26 barn kommer sex från Ukraina. Inget av de ukrainska barnen anvisades senare vidare till andra kommuner. 21 ensamkommande barn i Malmö fick uppehållstillstånd under året (se sidan 37).

²⁹ Att ett barn placeras i nätverkshem innebär att det placeras hos en familj som det har anknytning till, exempelvis släkt eller vänner.

³⁰ Ensamkommande barn anvisas som huvudregel till den kommun som har lägst måluppfyllelse enligt förutbestämda kvoter. Om barnet har en stark anknytning till personer som bor i en viss kommun, exempelvis släktingar eller vänner, kan barnet anvisas till denna kommun genom anknytningsanvisning. Se SKR, Kommunens ansvar för ensamkommande barn för mer information.

Malmö stad ansvarade 15 februari 2024 för totalt 80 ensamkommande barn, varav 21 flickor och 59 pojkar. En del av dessa barn har befunnit sig i landet i flera år, medan andra har anlänt mer nyligen.

Prognos, asylsökande och personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Malmö 2024–2026

Vårens lokala prognos förutspår det genomsnittliga antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö per månad för respektive år 2024–2027 (se Tabell 4 och Tabell 6). Osäkerheten ökar med tiden och från och med det tredje året är beräkningarna inte att betrakta som prognos utan som räkneexempel.

Den lokala prognosen förutspår att det genomsnittliga antalet inskrivna skyddssökande under år 2024 kommer att vara cirka 1890 personer per månad, varav 550 asylsökande och 1340 med tillfälligt skydd. Antalet väntas minska under de efterföljande åren.

Inskrivna med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i Malmö

I genomsnitt 667 personer med tillfälligt skydd per månad, varav tolv ensamkommande barn, var under år 2023 inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö. Malmös anvisningstal för inskrivna enligt massflyktsdirektivet under året var 185 personer. Av dessa har 183 mottagits.³¹

Motsvarande antal inskrivna under 2024 är 1340 personer, varav tio ensamkommande barn, per månad. Malmös anvisningstal för gruppen år 2024 är 180, varav 28 personer redan är mottagna.

Antalet inskrivna enligt massflyktsdirektivet väntas upphöra i samband med massflyktsdirektivets avslutande, vilket leder till ett lägre genomsnittligt antal per månad under år 2025. Eftersom massflyktsdirektivet avslutas 4 mars 2025 väntas antalet vara mycket ojämnt fördelat över året. Genomsnittssiffran är därför mindre relevant för den kommunala verksamheten och rapporteras inte i vårens upplaga av Migrationsdata Malmö.

³¹ I motsats till anvisade kommunmottagna kommer inte det resterande antalet inskrivna med skydd enligt massflyktsdirektivet att bli mottagna under 2024 eller senare. 183 personer är alltså det totala antalet anvisade till Malmö enligt 2023 års anvisningstal.

	<i>Utfall</i>	<i>Prognos</i>
	2023	2024
<i>Tillfälligt skydd, massflyktsdirektivet</i>	1015	1340
<i>varav EBO</i>	463	520
<i>varav ABO, kommunalt eller övrigt boende</i>	541	810
<i>varav ensamkommande barn</i>	5	10

Tabell 4. Prognos över genomsnittligt antal inskrivna i mottagningssystemet med tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet i Malmö per månad, år 2024–2025, samt utfall 2023. Siffrorna är avrundade. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Tabell 5 visar antalet personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet som var inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö 2023 och ett räkneexempel för 2024 fördelat på ålder. I räkneexemplet för 2024 är drygt sex av tio inskrivna i åldrarna 20–64 och ungefär en fjärdedel är barn.

	<i>Utfall</i>	<i>Räkneexempel</i>
	2023	2024
<i>0–6 år</i>	62	80
<i>7–15 år</i>	124	170
<i>16–17 år</i>	37	50
<i>18–19 år</i>	48	70
<i>20–64 år</i>	629	860
<i>65-år</i>	79	110

Tabell 5. Räkneexempel över inskrivna i mottagningssystemet med tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet boende i Malmö i genomsnitt per månad 2024–2025 samt utfall 1/1 2023 efter ålder, avrundade värden. Notera att totalen kan skilja sig från Tabell 4. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Inskrivna asylsökande i Malmö

År 2023 var i genomsnitt 801 asylsökande personer inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö. Liksom på nationell nivå väntas antalet inskrivna asylsökande minska under 2024, då 550 asylsökande, varav 20 ensamkommande barn, väntas bo i Malmö, och sedan öka under perioden 2025–2027. Anledningen är att en stor del av de personer som tidigare hade uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet väntas söka asyl när massflyktsdirektivet avslutas i mars 2025. Prognosen är justerad nedåt jämfört med den lokala prognosen från september 2023, främst på grund av ett lägre förväntat antal nya asylsökande.

	<i>Utfall</i>	<i>Prognos</i>		<i>Räkneexempel</i>	
	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
<i>Inskrivna i mottagningssystemet</i>	801	550	860	990	940
<i>varav EBO</i>	676	470	670	780	750
<i>varav ABO eller övrigt boende</i>	106	60	160	190	170
<i>varav ensamkommande barn</i>	19	20	30	20	20

Tabell 6. Prognos över genomsnittligt antal inskrivna asylsökande i mottagningssystemet i Malmö per månad, år 2024–2027, samt utfall 2023. Osäkerheten ökar med tiden och från och med tredje året är beräkningarna inte att betrakta som prognos utan som räkneexempel. Siffrorna är avrundade. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Tabell 7 visar antalet asylsökande inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö 2023 och ett räkneexempel för år 2024–2027 fördelat på ålder. I räkneexemplet för 2024 är sju av tio inskrivna asylsökande i åldrarna 20–64 och knappt en fjärdedel är barn.

	<i>Utfall</i>	<i>Räkneexempel</i>			
	2023	2024	2025	2026	2027
0–6 år	39	50	70	80	80
7–15 år	78	60	90	110	100
16–17 år	14	20	20	30	30
18–19 år	22	20	30	30	30
20–64 år	533	400	620	720	680
65-år	14	10	20	20	20

Tabell 7. Räkneexempel över asylsökande boende i Malmö i genomsnitt per månad 2024–2027 samt utfall 1/1 2023 efter ålder, avrundade värden. Notera att totalen kan skilja sig från Tabell 6 eftersom värdena är avrundade. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Kommunmottagna

Malmö tog under 2023 emot totalt 299 personer inom kommunmottagandet. Tio personer anvisades till Malmö enligt bosättningslagen under året. Samtliga var kvarvarande personer från 2022 års anvisningstal. Anvisningstalet för 2024 är 19 personer.

Baserat på Migrationsverkets februariprognos väntas Malmö ta emot cirka 250 nyanlända personer inom kommunmottagandet under 2024.

Det råder stor osäkerhet omkring prognosen för kommunmottagandet från och med 2025. Anledningen är en stor osäkerhet kring situationen för ukrainska flyktingar efter massflyktsdirektivets upphörande.

Personer med tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet ingår som huvudregel inte i kommunmottagandet.

Det går att läsa om metoden bakom prognoserna i Bilaga 4.

Detta kapitel rapporterar aktuell statistik om kommunmottagna i Sverige och Malmö. En kommunmottagen person har beviljats uppehållstillstånd som flykting, alternativt skyddsbehövande, efter synnerligen ömmande omständigheter eller som anhörig till någon som har beviljats uppehållstillstånd på dessa grunder. Personen folkbokförs vid kommunmottagandet i den kommun där hen är bosatt. Bosättningen sker antingen genom anvisning (se sidan 39) eller genom egenbosättning.

Kapitlet innehåller också en prognos för kommunmottagandet i Sverige och Malmö år 2024–2027. Prognosen baseras på Migrationsverkets nationella prognos från februari 2024.

Personer från Ukraina som beviljas tillfälligt skydd enligt EU:s massflyktsdirektiv och som kan förväntas befinna sig i landet i mindre än tre år ingår inte i prognosen över kommunmottagna, då de enligt nuvarande lagstiftning inte ska folkbokföras. Dessa personer omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) och är inskrivna hos Migrationsverket även efter beviljat uppehållstillstånd.

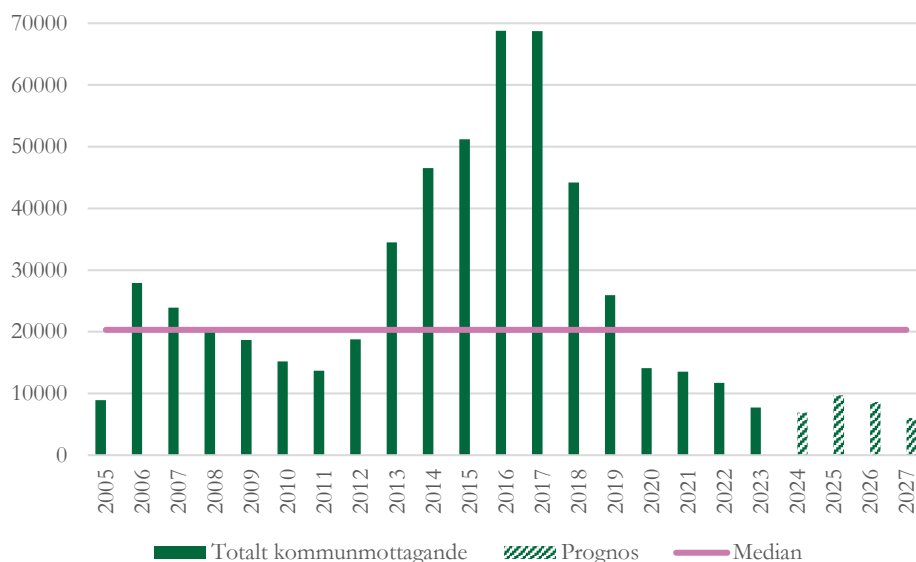
I samband med förlängningen av massflyktsdirektivet till mars 2025 kan personer som sökte skydd senast den 4 mars 2022 antas komma att vistas i Sverige i minst tre år och kan då bli aktuella för kommunbosättning. Detta

gäller dock få personer - enligt tidigare prognoser från Migrationsverket rör det sig om runt 1000 personer i Sverige.³²

Regeringen presenterade i februari 2024 ett lagförslag om tidigare folkbokföring av ukrainska flyktingar som, om det träder i kraft, kan komma att påverka antalet kommunmottagna. Prognosen beaktar inte detta förslag, som i nuläget är ute på remiss.

Nuläge, kommunmottagna i Sverige

Under 2023 var kommunernas samlade mottagande av nyanlända cirka 7 700 personer (totalt 2022: ca 11 700), varav 264 ensamkommande barn. Det är det lägsta antalet kommunmottagna sedan 2005 och mindre än en sjättedel av antalet under rekordåren 2016 och 2017 (se Figur 4).

Figur 4. Antal kommunmottagna i Sverige 2005–2023 samt prognos 2024–2027. Källa: Migrationsverket.

Prognos, kommunmottagna i Sverige 2024–2027

Migrationsverkets nationella prognos för antalet kommunmottagna har justerats nedåt jämfört med juliprognosen 2023 och antalet kommunmottagna

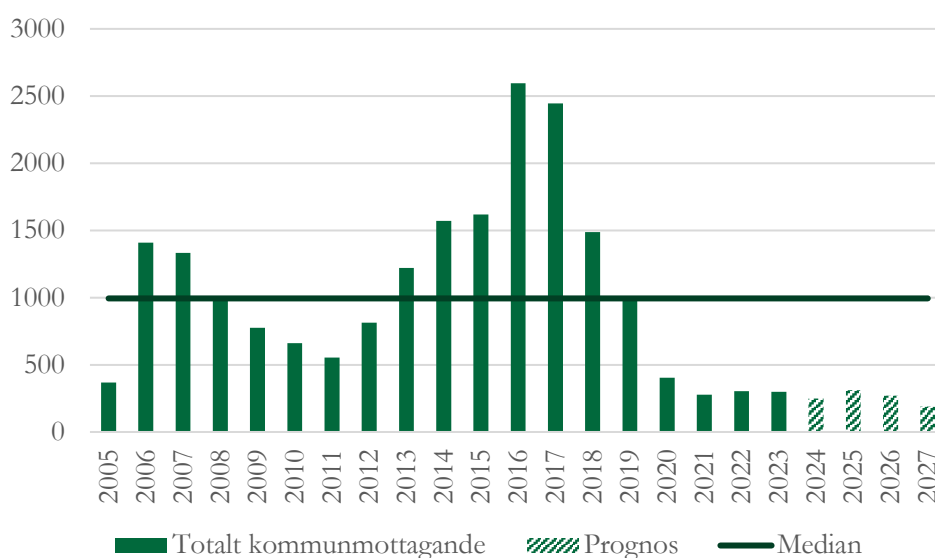
³² Verksamhets- och utgiftsprognos juli 2023 (P3), Migrationsverket 2023-07-28.

förutspås förbli lågt jämfört med 2010-talet. Anledningen är det minskade antalet nya asylsökande som förutspås för de kommande åren. Antalet kommunmottagna väntas år 2024 uppgå till cirka 6900 personer. Det är cirka 800 personer färre än mottagandet år 2023 och samtidigt en nedskrivning med 1600 personer jämfört med juliprognosen.

Till följd av det stora antal ukrainska asylsökande som väntas följa massflyktsdirektivets upphörande förutspås antalet kommunmottagna öka år 2025–2026, för att sedan åter minska år 2027. Det råder stor osäkerhet kring utvecklingen efter massflyktsdirektivets upphörande och siffrorna för år 2025 och framåt ska därför betraktas som räkneexempel snarare än en prognos. En stor osäkerhetsfaktor är att förutsättningarna kan komma att förändras vid en eventuell EU-gemensam lösning för att hantera ukrainska flyktingars status i unionen bortom den 4 mars 2025. Ytterligare en osäkerhetsfaktor är den föreslagna lagändring om tidigare folkbokföring av ukrainska flyktingar som, om den träder i kraft, kan leda till en ökning av antalet kommunmottagna.

Nuläge, kommunmottagna i Malmö

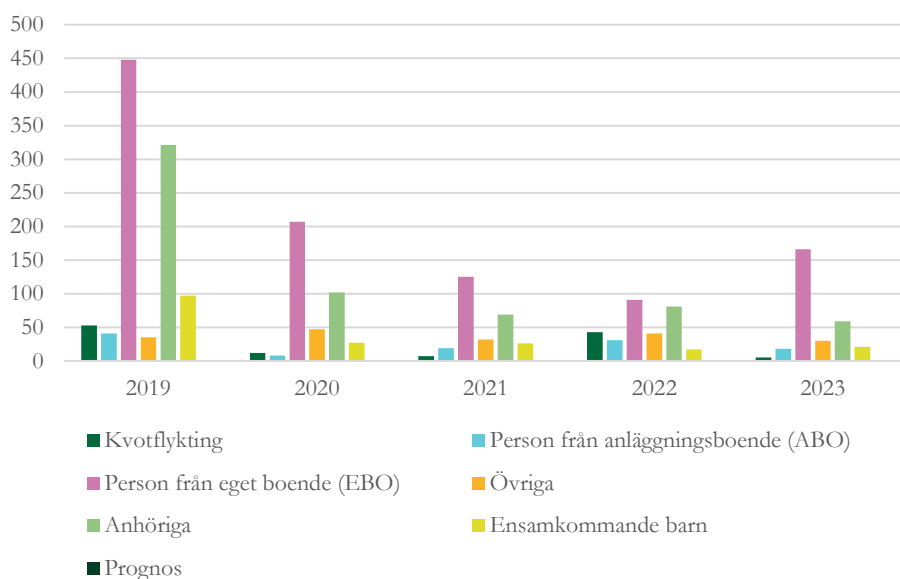
Liksom på nationell nivå har Malmös kommunmottagande varierat under årens gång, vilket synliggörs i Figur 5. Under 2023 tog staden emot 299 personer (totalt 2022: 304 personer). Av dessa var 148 flickor/kvinnor och 151 var pojkar/män. 21 var ensamkommande barn.

Figur 5. Antal kommunmottagna i Malmö 2005–2023 samt prognos 2024–2027. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

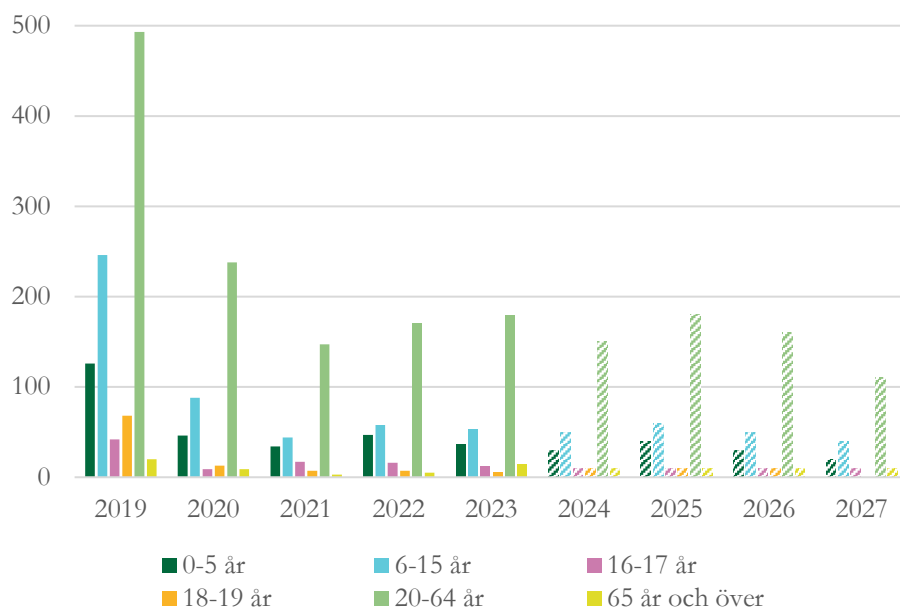
Malmö mottagande domineras sedan lång tid tillbaka av personer som redan under asylprocessen väljer att bosätta sig i Malmö, i EBO, och personer som har anhöriginvandrat.

Figur 6 redovisar sammansättningen i kommunmottagandet utifrån olika kategorier under den senaste femårsperioden. För detaljerad statistik över kommunmottagandet utifrån olika kategorier se Bilaga 3.

Figur 6. Malmö kommunmottagande 2019 – 2023. Källa: Migrationsverket.

Majoriteten av Malmö kommunmottagna 2023, 179 personer (60%) var i arbetsför ålder (20–64 år). Bland de kommunmottagna fanns även många barn: 101 personer (34%) var under 18 år. Figur 7 visar kommunmottagandet de senaste fem åren och en prognos för år 2024–2027 utifrån åldersgrupp. Åldersfördelningen har varit relativt konstant över tid.

Figur 7. Åldersfördelning kommunmottagna i Malmö 2019–2023 samt prognos 2024–2027. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Anvisade enligt bosättningslagen

Enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända, även kallad bosättningslagen, anvisas nyanlända med uppehållstillstånd till samtliga Sveriges kommuner. Anvisningarna sker enligt särskilt fastställda fördelningstal som tar hänsyn till kommunstorlek, arbetsmarknad samt kommunens övriga mottagande av nyanlända och asylsökande personer.

Inom ramen för bosättningslagen sker även mottagandet av kvotflyktingar. Regeringen bestämmer inriktningen på uttagningarna och resurser för att kunna överföra kvotflyktingar. Från år 2023 har regeringen föreslagit att Sverige ska ta emot ett minskat antal kvotflyktingar, 900 personer per år, vilket kan jämföras med den tidigare inriktningen från år 2018 om 5000 – 6000 personer per år.

Malmö kommun har varit relativt låga de senaste åren med anledning av stadens stora mottagande av övriga kommunmottagna (främst från EBO och anhöriga) och en arbetsmarknadssituation som präglas av låg sysselsättning och

hög arbetslöshet. På grund av det låga kommunalet har Malmö sedan bosättningslagen trädde i kraft 2016 tagit emot få kvotflyktingar i jämförelse med vissa andra kommuner.

År 2023 var kommunalet noll personer (2022: 86 personer). Trots detta mottogs tio kvarvarande personer från 2022 års anvisningstal (se Tabell 8). År 2024 är kommunalet 19 personer.

Sekundärt in- och utflyttade

I kommunens mottagande ingår även nyanlända personer som först har blivit placerade i en kommun, men sedan valt att flytta till Malmö under sin tvååriga etableringsperiod. Dessa personer kallas ibland för ”sekundärt inflyttade” i kommunens verksamheter och ”vidareflyttade personer” av Migrationsverket. För Malmös del innebär det att vissa av de personer som har blivit kommunmottagna i staden flyttar ut, samtidigt som andra flyttar in. Många faktorer påverkar vidareflyttningen, bland annat arbetsmarknads- och bostadsmarknadsförutsättningar, individens nätverk och egna önskemål, samt hur andra kommuner arbetar med mottagandet av målgruppen.

Malmö har sedan 2020 haft ett positivt flyttnetto gentemot andra kommuner bland nyanlända, det vill säga att fler nyanlända personer har flyttat *till* Malmö än *från* Malmö. Under 2023 flyttade 111 personer till Malmö och 35 personer flyttade från Malmö, vilket ger ett positivt flyttnetto på 76 personer. Av de personer som flyttade till Malmö flyttade flest från Vellinge (38 personer), Lomma (elva), Lund (tio) och Burlöv (tio).

Prognos, kommunmottagna i Malmö 2024–2027

Tabell 8 visar det prognostiserade antalet kommunmottagna i Malmö under perioden 2024–2027, samt det förväntade antalet ensamkommande barn bland de kommunmottagna. Osäkerheten ökar med tiden och från och med det tredje året är beräkningarna inte att betrakta som prognos utan som räkneexempel. Malmö väntas totalt ta emot cirka 250 nyanlända personer, varav 20 ensamkommande barn 2024. Liksom på nationell nivå förväntas antalet kommunmottagna öka något under perioden 2025–2026, samtidigt som antalet ensamkommande barn väntas minska.

På grund av den stora osäkerheten i den nationella prognosen över antalet kommunmottagna råder stor osäkerhet även kring den lokala prognosen.

Siffrorna för år 2025 och framåt ska därför ses som ett räkneexempel snarare än en prognos.

	<i>Utfall</i>	<i>Prognos</i>	<i>Räkneexempel</i>		
	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Anvisade enligt bostättningslagen</i>	10	19	20	20	10
<i>Anhöriga</i>	59	60	60	60	60
<i>Egenbosatta</i>	209	150	220	190	120
<i>Ensamkommande barn</i>	21	20	10	<6	<6
<i>Totalt</i>	299	250	310	270	190
<i>Jämfört med prognosen sep 2023</i>	-11	-40	-80	-200	

Tabell 8. Prognos över kommunmottagande i Malmö stad i slutet av respektive år 2024–2027, och utfall år 2023, avrundade värden. Osäkerheten ökar med tiden och från och med tredje året är beräkningarna inte att betrakta som prognos utan som räkneexempel. Antalet personer som anges i kategorin "Anvisade enligt bostättningslagen" år 2024 motsvarar Malmös kommunal för året. Värden som ändrats från Migrationsdata Malmö september 2023 är markerade i rött och fetstil. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Tabell 9 visar ett räkneexempel för antalet kommunmottagna i Malmö per åldersgrupp. De stora åldersgrupperna i mottagandet framåt förväntas, liksom tidigare år, finnas dels i arbetsför ålder (20–64 år), dels i förskole- och grundskoleåldrarna (0–15 år).

	<i>Utfall</i>	<i>Räkneexempel</i>			
	2023	2024	2025	2026	2027
0–5 år	36	30	40	30	20
6–15 år	53	50	60	50	40
16–17 år	12	10	10	10	10
18–19 år	<6	10	10	10	<6
20–64 år	179	150	180	160	110
65-år	14	10	10	10	10

Tabell 9. Räkneexempel över kommunmottagande i Malmö 2024–2027, samt utfall 2023, efter ålder, avrundade värden. Notera att totalen kan skilja sig från Tabell 8 eftersom värdena är avrundade. Värden som ändrats från Migrationsdata Malmö september 2023 är markerade i rött och fetstil. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Nyanlända i Malmö stad

Från och med 2023 är kommuner skyldiga att erbjuda förskoleplats till nyanlända barn mellan tre och fem år oavsett om föräldrarna har ansökt eller ej. Malmö stad skickade i juni ut 148 särskilda erbjudanden om förskoleplats för nyanlända barn. Ett tjugotal vårdnadshavare tackade ja.

572 barn togs emot till grundsärskola och grundskola och 101 elever till gymnasieskolans Språkintröduktion via Skolstart Malmö under 2023.

Färre flyktingar och fler arbetskrafts- och anhöriginvandrare läser SFI.

287 personer tog del av etableringsprogrammet i Malmö i januari 2024.

Nyanlända i Malmö stads pedagogiska verksamheter

I detta kapitel redovisas fakta och aktuell statistik om nyanlända kopplat till Malmö stads olika verksamheter på utbildnings- och arbetsmarknadsområdet.

Skollagens definition av en nyanländ är bredare än Migrationsverkets definition och skiljer sig åt mellan olika delar av den pedagogiska verksamheten. I förskolan definieras ett barn som nyanlänt om det är fött utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år eller om barnets vårdnadshavare är födda utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år. Kommunen har då en skyldighet att erbjuda förskola från tre års ålder.

I grund- och gymnasieskolan definieras en elev som nyanländ om hen har bott utomlands, nu är bosatt i Sverige och har påbörjat sin utbildning efter ordinarie terminsstart i årskurs ett. Efter fyra år i svensk skola räknas eleven inte längre som nyanländ.

Förskola

Förskoleförvaltningen arbetar aktivt för att fler asylsökande och nyanlända barn ska gå i förskola genom olika former av uppsökande verksamhet i samverkan med civilsamhället och andra myndigheter. Enligt nya krav i skollagen är kommuner från och med 2023 skyldiga att arbeta uppsökande gentemot vårdnadshavare. De är också skyldiga att erbjuda plats i förskola till nyanlända barn mellan tre och fem års ålder utan att vårdnadshavare har ansökt om förskoleplats. I juni 2023 skickades därför 148 särskilda

platserbjudanden ut till nyanlända barn folkbokförda i Malmö. Uppföljande kontakter samt stödinsatser på flera olika språk genomfördes i samband med platserbjudandena. Av de vårdnadshavare kommunen sökte kontakt med tackade ett tjugotal ja till plats, cirka fyrtio tackade nej och ett sjuttioal gick inte att få kontakt med, på grund av saknades eller felaktiga kontaktuppgifter.

Stadens öppna förskolor och familjecentraler fungerar som en arena för integration och lärande av svenska språket för nyanlända med barn i förskoleålder. På de öppna förskolorna erbjuds svenskundervisning för föräldralediga och språkutvecklande aktiviteter för barn. Dessa aktiviteter är många gånger det första steget i dessa barns och familjers väg genom det svenska utbildningssystemet.

Antalet barn från Ukraina som skrivits in i kommunala förskolan uppgår i dagsläget till 35, utöver dessa står tre barn i kö. Det kan finnas ett mörkertal om familjen inte uppgett födelselandet på ansökan.

Grundskola

År 2023 togs 572 barn emot till grundsärskola och grundskola och 101 elever till gymnasieskolans Språkintröduktion via Skolstart Malmö. Detta är färre än tidigare år. De tre största språken för de nyanlända eleverna som togs emot under 2023 var urdu, arabiska och engelska (i storleksordning). Sedan krigets utbrott i Ukraina har ungefär 170 ukrainska elever tagits emot via Skolstart Malmö.

Det är fortsatt främst familjer som har fått arbete i Malmö som ansöker om skolplats för sina barn och det är i huvudsak elever i de yngre åldrarna som kommer. Detta ger de nyanlända eleverna bättre förutsättningar att nå målen i läroplanen eftersom de har mer tid på sig i det svenska skolsystemet.

Regeringens beslut om förhöjt försörjningskrav för att kunna ansöka om arbetstillstånd som började gälla 1 november 2022 är fortsatt en viktig aspekt att följa för att se hur det påverkar arbetskraftsinvandringen från utomeuropeiska länder och därmed inflödet av nyanlända elever till Malmös grund- och gymnasieskolor.

Gymnasie- och vuxenutbildning

Svenska för invandrare (SFI) syftar till att ge vuxna invandrare möjlighet att få grundläggande kunskaper i svenska språket. Malmöbor som är folkbokförda i Malmö eller som är EU-medborgare har rätt att ta del av utbildningen. Sedan

maj 2023 har även malmöbor som har uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet rätt att studera SFI. malmöbor mellan 16 och 18 år med samma behov studerar i regel inom gymnasieskolans språkintröduktion i stället.

SFI tar inte enbart emot nyanlända utan vänder sig även till personer som varit i landet än längre tid men som inte kunnat tillägna sig språket på grund av exempelvis föräldraledighet, arbete eller andra anledningar. Hälften av anmälningarna till SFI är nyanmälningar och hälften är återanmälningar, det vill säga elever som återkommer efter ett avbrott.

Antalet undervisningstimmar som har genomförts under 2023 är ungefär det samma som 2022, nästan 2000 helårsplatser. Däremot studerar fler elever SFI detta år än tidigare. 2023 studerade ca 6000 elever SFI i kommunens regi under året. Motsvarande siffra 2022 var ca 5000. Att undervisningstimmarerna är de samma trots ett ökat antal elever beror bland annat på att fler väljer att studera SFI på kvällen (sex timmar i veckan i stället för 15). Det finns också en ökad efterfrågan på de flexibla undervisningsformerna och distansundervisningen. Dessutom är rörligheten bland eleverna större. Fler går in och ut i studier och eleverna byter oftare studieform än för några år sedan. Situationen är troligen en konsekvens av att färre flyktingar och fler arbetskraftsinvandrare och anhörlinivandrare studerar SFI. Andelen SFI-elever med hög utbildningsbakgrund, akademiker, har också fortsatt öka.

Antalet antagna till språkintröduktionen i Malmö har minskat stadigt de senaste åren. Efter en liten ökning under 2022 (310 antagna) på grund av inflödet av nyanlända från Ukraina minskade antalet antagna igen under 2023 (214 antagna).

SFI i Malmö finns även i upphandlad verksamhet och på folkhögskolor.

Nyanlända malmöbor på arbetsmarknaden

Arbetsförmedlingen erbjuder de nyanlända personer som tillhör etableringsprogrammets målgrupp³³ deltagande i etableringsprogrammet och ansvarar för upprättade av en etableringsplan. Från och med april 2021 erbjuder Arbetsförmedlingen också vissa nyanlända personer möjlighet att

³³ Nyanlända personer mellan 20 och 64 år ska, om de kan, komma in i studier och arbete och skrivs därför in i etableringsprogram hos Arbetsförmedlingen. Till nyanlända räknas personer med beviljat uppehållstillstånd som flykting (inklusive kvotflykting), alternativt skyddsbehövande, efter synnerligen ömmande omständigheter samt deras anhörliniga med uppehållstillstånd.

delta i ett så kallat intensivår, med bland annat språkintensiva och arbetsplatsnära insatser samt intensivpraktik.³⁴

I januari 2024 var 9882 nyanlända personer i Sverige inskrivna som arbetssökande och tillhörde etableringsprogrammet. Vid samma tidpunkt tog 287 personer i Malmö del av etableringsprogrammet (2023: 257 personer), varav:

- 158 personer (55 procent) var kvinnor
- 47 personer (16 procent) var under 25 år
- 148 personer (52 procent) hade högst förgymnasial utbildning
- 62 personer (22 procent) hade gymnasial utbildning
- 77 personer (27 procent) hade eftergymnasial utbildning.

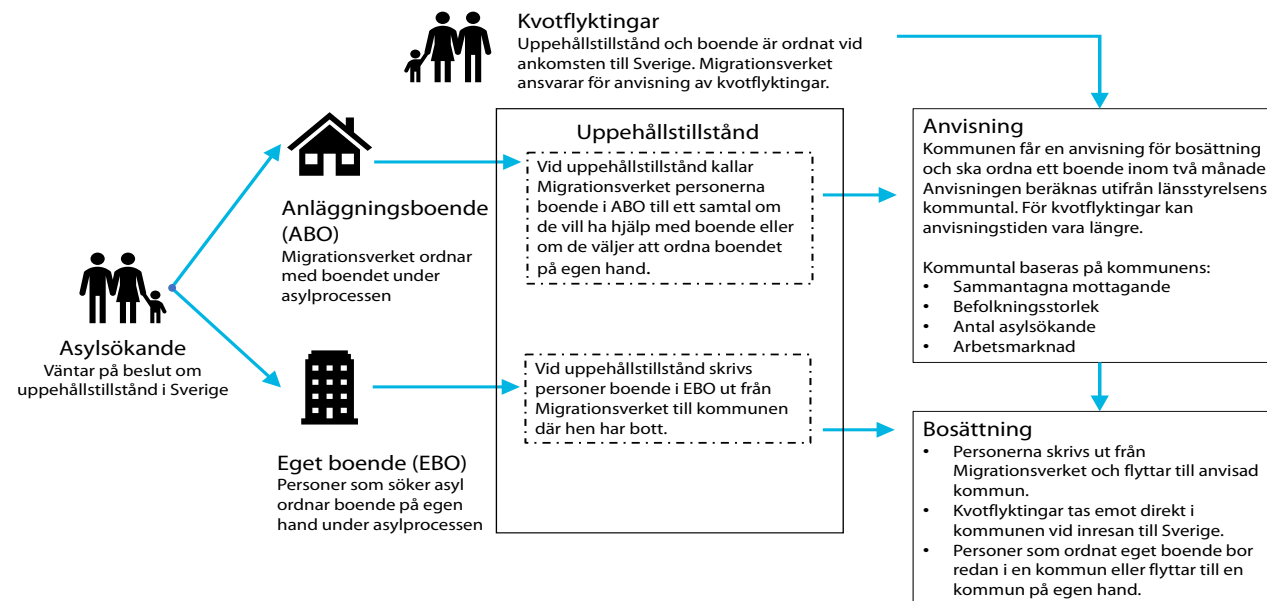
90 dagar efter genomförd etableringsperiod (maximalt två år) år 2023 arbetade eller studerade 30 procent av kvinnorna och 56 procent av männen i Sverige som helhet (2022: 26 respektive 49 procent). Mellan 20 och 30 procent gick in i aktiviteter inom jobb- och utvecklingsgarantin med statlig aktivitetsersättning, medan resterande personer gick in i andra typer av program. För vissa personer finns behov av kommunalt försörjningsstöd efter genomförd etableringsperiod, då de statliga ersättningssystemen är otillräckliga.

³⁴ <https://arbetsformedlingen.se/for-arbetssokande/extra-stod/stod-a-o/intensivar>

Bilagor

Bilaga 1. Processbild, asyl- och anvisningsprocessen

Gäller ej ensamkommande barn.

Figur B. 1. Processbild för asyl- och anvisningsprocessen. Bilden gäller inte för ensamkommande barn, som hanteras i en separat process.

Bilaga 2. Information om massflyktsdirektivet

Massflyktsdirektivet innebär att personer från Ukraina erbjuds tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd inom EU. För dem som har ansökt om förlängning av sitt uppehållstillstånd eller ansöker för första gången år 2024, gäller tillståndet till och med den fjärde mars 2025, då direktivet avslutas. De som omfattas av massflyktsdirektivet är:

- ukrainska medborgare som har bott i Ukraina
- personer som har status eller uppehållstillstånd som skyddsökande i Ukraina
- familjemedlemmar till någon som tillhör de två ovanstående kategorierna.

För att omfattas av massflyktsdirektivet har tidigare krävs att personerna kom till Sverige den 30 oktober 2021 eller senare och att de har stannat i Sverige sedan de reste in. I december 2023 beslutade regeringen att även personer som kom till Sverige innan 30 oktober 2021 och som befann sig lagligt i Sverige innan 22 december 2022 skulle omfattas av massflyktsdirektivet.

Migrationsverket ansvarar för personer som har beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet och 21 kapitlet utlänningslagen (2005:716) enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl (LMA). Det innebär att Migrationsverket ansvarar för försörjning genom dagersättning enligt LMA samt i vissa fall särskilt bidrag. Om personerna antas vistas med tillfälligt skydd i Sverige under kortare tid än tre år ska de som huvudregel inte folkbokföras och de skrivs inte heller ut till kommun. Sammantaget innebär det att det kommunala ansvaret som följer med ett beslut om arbets- och uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet skiljer sig från det som följer med ett arbets- eller uppehållstillstånd som beviljats flyktingar eller skyddsbehövande samt deras anhöriga.

Den 1 juli 2022 gjordes ändringar i LMA och lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. Syftet med ändringarna var att möjliggöra för Migrationsverket att få anvisa en kommun att anordna boende för personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. Kommunerna gavs samtidigt befogenhet att anordna boenden för dessa personer. Syftet med ändringarna var att åstadkomma en jämnare fördelning över landet av boendeplatser för skyddsbehövande som kommer till Sverige med stöd av EU:s

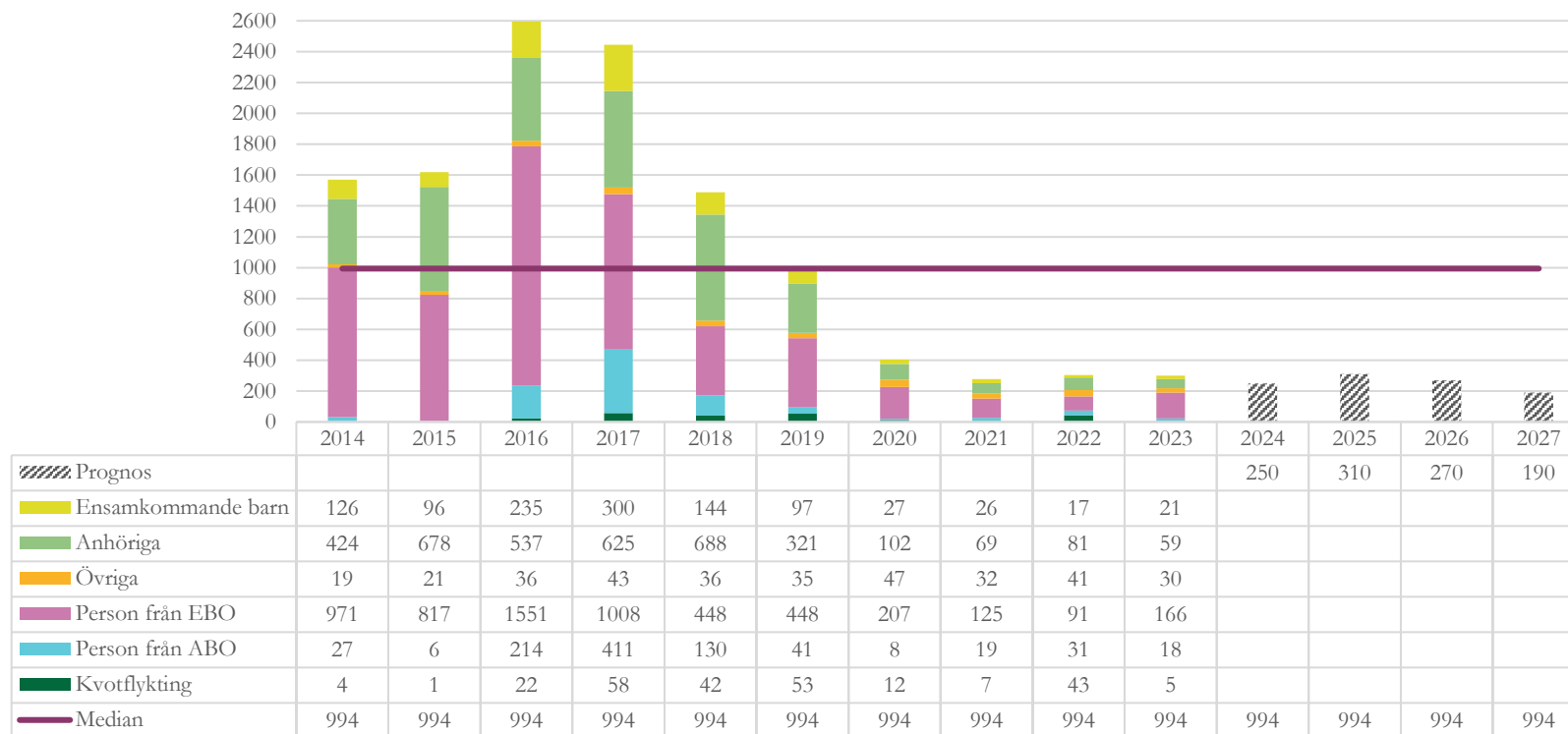
massflyktsdirektiv. Ändringarna innebär att Migrationsverket behåller huvudansvaret för mottagandet, men kommunerna ska i de flesta fall ordna boende till målgruppen.

För att uppnå en jämn fördelning mellan landets kommuner ansvarar Migrationsverket för att fastställa fördelningstal enligt förordningen (2022:1008) om anvisning av en kommun som ska ordna boende för vissa utlänningar. Information om de aktuella fördelningstalen finns på sidan 31. Kommunerna kan få fyra olika ersättningar för kommunalt anordnade boenden från första juli 2022.

- ersättning för antalet boendeplatser utifrån fördelningstalet 2022, 2023 och 2024
- ersättning för anvisade personer som har flyttat till ordnat boende
- ersättning per person och dygn i sådant boende
- ersättning för ensamkommande barn som fyllt 18 år.

En person som har fått uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet har, utöver dagersättning och boende, rätt att arbeta i Sverige och rätt att söka grundläggande vård. Barn som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet har rätt till skolgång på samma sätt som asylsökande barn och ungdomar. Barn i förskoleålder som har flytt från kriget i Ukraina har rätt till plats i förskolan. Vuxna personer har rätt att delta i insatsen Svenska från dag ett, vilket är en folkbildningsverksamhet som regleras av förordning (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Migrationsverket ansvarar för att tillhandahålla samhällsintroduktion och Arbetsförmedlingen ska tillhandahålla information samt råd, tips och stöd om svensk arbetsmarknad till målgruppen.

Bilaga 3. Malmös kommunmottagande 2014–2023 samt prognos 2024–2027

Figur B. 2. Malmös kommunmottagande 2014–2023 samt prognos 2024–2027. Källa: Migrationsverket och stadskontoret, Malmö stad.

Bilaga 4. Prognosmetod

Siffrorna som presenteras i denna rapport utgör ett grundscenari som bygger på att Migrationsverkets och SCB:s nationella prognoser stämmer och att Malmös andelar av Sveriges inskrivna och kommunmottagna inte förändras. Osäkerheten ökar med tiden och från och med tredje året är beräkningarna inte att betrakta som prognos utan som räkneexempel.

Malmös andel ("kvot") av det totala antalet inskrivna respektive kommunmottagna i Sverige räknas ut separat för vart och ett av de tre föregående åren. Ett genomsnitt av dessa kvoter appliceras sedan på det prognosticerade nationella antalet inskrivna respektive kommunmottagna. På så sätt bygger resultatet på att Malmös andel av det totala antalet inskrivna och kommunmottagna inte förändras nämnvärt under prognosperioden.

De åldersfördelningar som presenteras är framtagna på liknande sätt. Historiska åldersfördelningar bland inskrivna respektive kommunmottagna appliceras på Malmöprognosen över antal inskrivna respektive kommunmottagna. Det är viktigt att påpeka att dessa åldersfördelningar utgör räkneexempel snarare än en prognos, då inga antaganden om framtida förändringar i ålderssammansättning görs.

Tabellernas värden är avrundade till närmsta tiotal, vilket innebär att totalsumman kan skilja sig något mellan de olika tabellerna.

Inskrivna i mottagningssystemet

Prognosen för antalet asylsökande som är inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö baseras på andelen av de inskrivna i Sverige som bodde i Malmö under den senaste treårsperioden. Andelarna räknas ut separat för boende i EBO, boende i ABO, samt ensamkommande barn och summeras sedan.

Anledningen till att prognosen bygger på separata kvoter för varje kategori är att fördelningen över dessa grupper i Malmö skiljer sig markant från fördelningen på riksnivå. Den första januari 2024 bodde 5,3 procent av Sveriges asylsökande inskrivna i EBO i Malmö, medan motsvarande siffra för asylsökande inskrivna i ABO bara var 1,9 procent. Totalt bodde 4,1 procent av Sveriges inskrivna asylsökande i Malmö – en större andel än 2023 (3,6 procent).

Prognosen för inskrivna med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet utförs på samma sätt som för inskrivna asylsökande, men i stället för treårssnittet baseras prognosen på tvåårssnittet 2022 och 2023. Dessutom tillkommer inskrivna i kommunalt boende³⁵, som prognosticeras tillsammans med boende i ABO, för gruppen.

Kvoterna för åldersfördelningen bland inskrivna asylsökande respektive inskrivna med tillfälligt skydd baseras på åldersfördelningen inom dessa grupper bland inskrivna som bodde i Malmö första januari 2024.

Kommunmottagna

Kvoten för kommunmottagna bygger på den genomsnittliga andel av Sveriges kommunmottagna som togs emot i Malmö under den senaste treårsperioden inom kategorierna anhöriga till före detta asylsökande och personer från EBO samt övriga.³⁶ Gruppen anvisade enligt bosättningslagen, som innefattar kvotflyktingar och personer som har anvisats till Malmö från ABO, bedöms på samma sätt förutom för 2024, då antalet motsvarar Malmös kommunal. Genom att använda historiska kvoter per grupp försöker prognosen fånga olika bosättningsmönster för de olika grupperna. Prognosen förutspår även antalet ensamkommande barn bland de kommunmottagna.

Under perioden 2021–2023 tog Malmö emot 2,8 procent av Sveriges kommunmottagna. Denna andel är dock ojämnt fördelad och återspeglar de bosättningsmönster som finns bland inskrivna: medan Malmö tog emot 5,6 procent av de kommunmottagna som under sin ansökningsperiod var inskrivna i EBO eller tillhörde gruppen ”övriga”, var motsvarande andel av de personer som var inskrivna i ABO eller kom till Sverige som kvotflyktingar endast 0,6 procent. Malmös andel av det totala antalet kommunmottagna ensamkommande barn var under samma period 2,9 procent.

De kvoter som ligger till grund för räkneexemplet för åldersfördelningen bland de kommunmottagna bygger på den genomsnittliga åldersfördelningen bland kommunmottagna i Malmö under perioden 2021–2023.

³⁵ Kommunalt boende erbjuds endast inskrivna med tillfälligt skydd och prognosticeras tillsammans med ABO i prognosen för denna grupp.

³⁶ Kategorin ”övriga” innefattar bland annat personer som har fått uppehållstillstånd utifrån särskilt ömmande omständigheter eller personer som tidigare har varit kommunmottagna och som tas emot igen efter ett uppehåll.

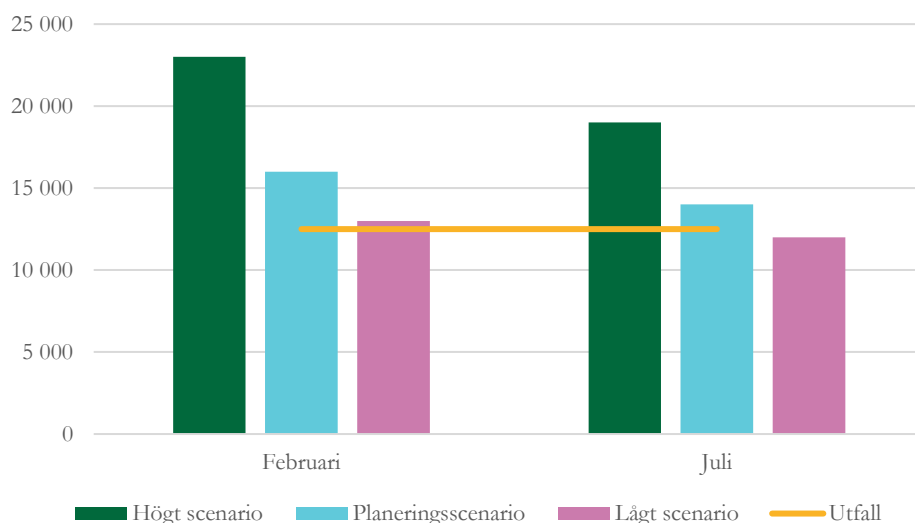
Bilaga 5. Utvärdering av 2023 års prognoser

Asylsökande

Utfall 2023, nationellt

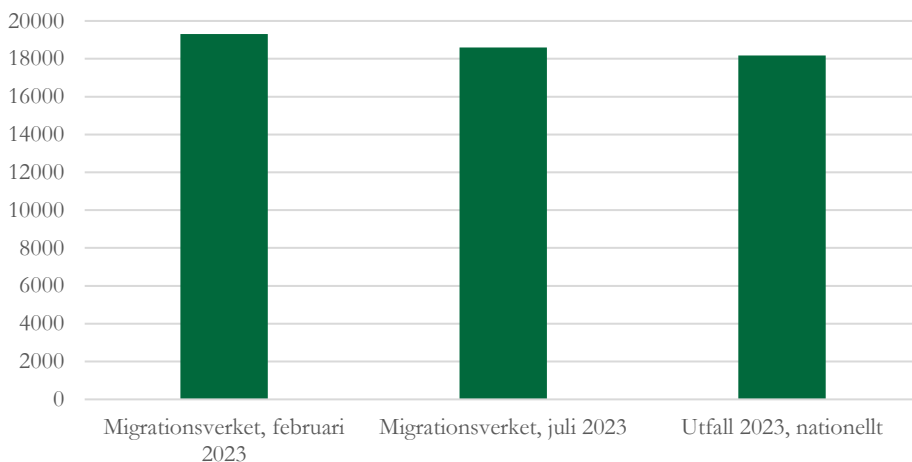
Under 2023 sökte 12 498 personer asyl i Sverige. Utfallet låg under det låga scenariot i Migrationsverkets februariprognos, som låg till grund för mars månads Migrationsdata Malmö, men strax över det låga scenariot i juliprognosen, som låg till grund för den lokala septemberuppdateringen.

Figur B.3 visar prognoser och utfall på nationell nivå.

Figur B.3 Prognos och utfall: antal nya asylsökande i Sverige 2023 (Migrationsverket 2024).

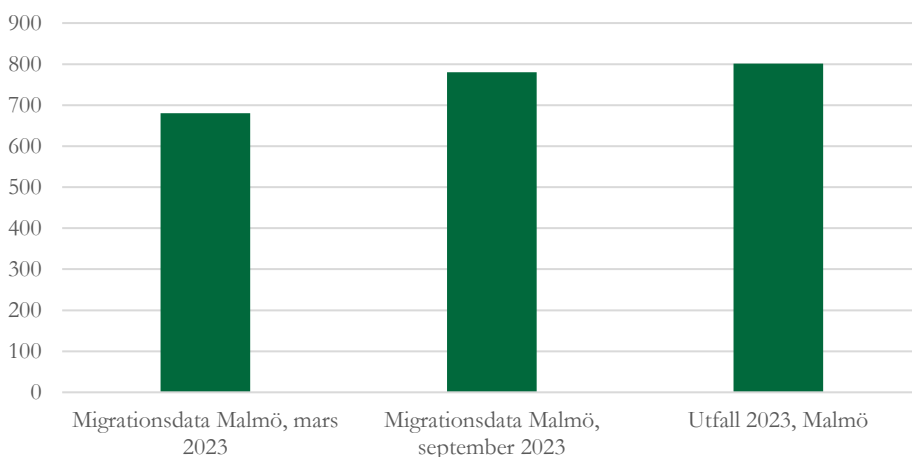
Under 2023 var i genomsnitt 18 167 asylsökande personer per månad inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. Som illustrerat i Figur B.4 var detta färre än förutspått i Migrationsverkets prognos från februari 2023 och marginellt färre än förutspått i prognosen från juli 2023.

Figur B.4. Prognos samt utfall för inskrivna asylsökande under 2023 i Sverige (Migrationsverket 2024).

Utfall 2023, lokalt

Under 2023 fanns i genomsnitt 801 asylsökande per månad inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö, vilket var fler än förutspått i Migrationsdata Malmö från mars 2023 och uppdateringen av den lokala prognosen i september 2023 (se Figur B.5). 801 asylsökande motsvarar 4,4% av antalet inskrivna asylsökande nationellt. Anledningen till att prognosen underskattade antalet inskrivna i Malmö är att Malmös andel av det totala antalet inskrivna asylsökande i Sverige har ökat jämfört med de senaste föregående åren.

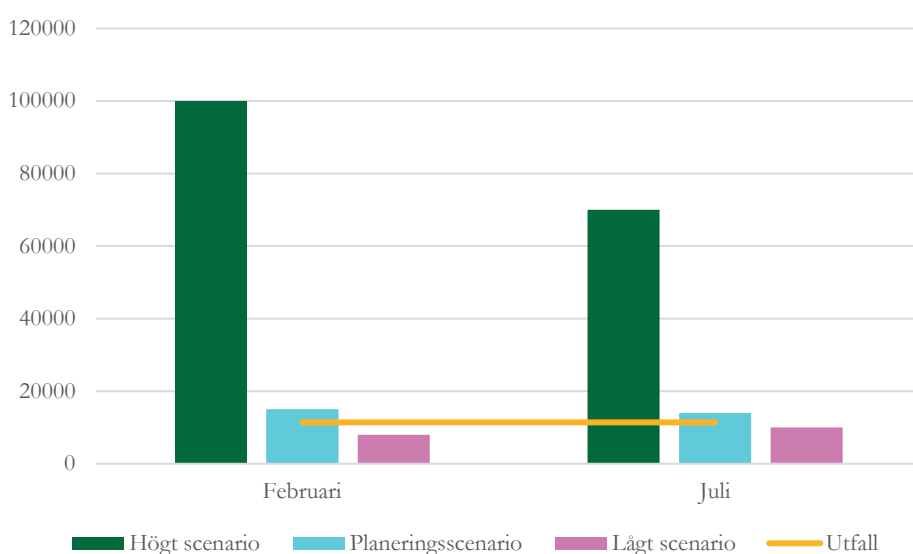

Figur B.5. Prognos samt utfall för inskrivna asylsökande under 2023 i Malmö (Migrationsdata Malmö 2023, Migrationsverket 2024).

Skyddssökande enligt massflyktsdirektivet

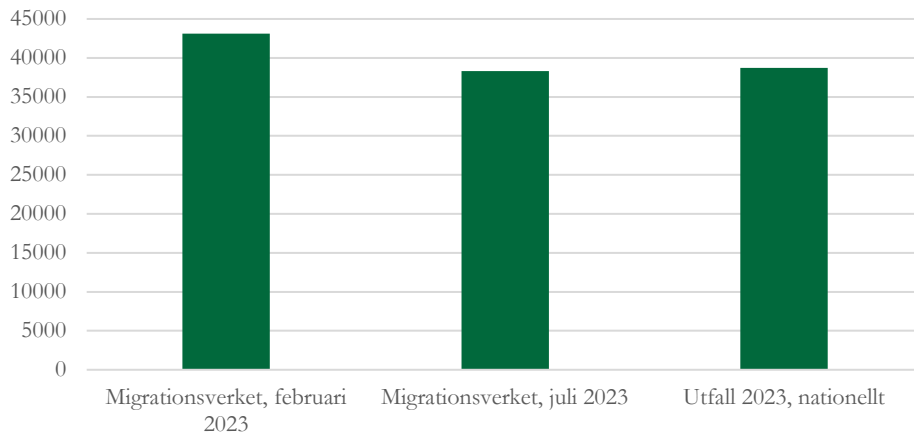
Utfall 2023, nationellt

Antalet personer som sökte skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet under 2023 var något mindre än väntat, men föll innanför det mycket breda prognosspann som Migrationsverket hade satt upp för året. 11 406 personer kom till Sverige för att ansöka om tillfälligt skydd under året. Antalet låg ungefär mitt emellan huvudscenariot och det låga scenariot i prognoserna från februari och juli (se Figur B.6).

Figur B.6. Prognos och utfall: antal nya skyddssökande enligt massflyktsdirektivet 2023 (Migrationsverket 2024).

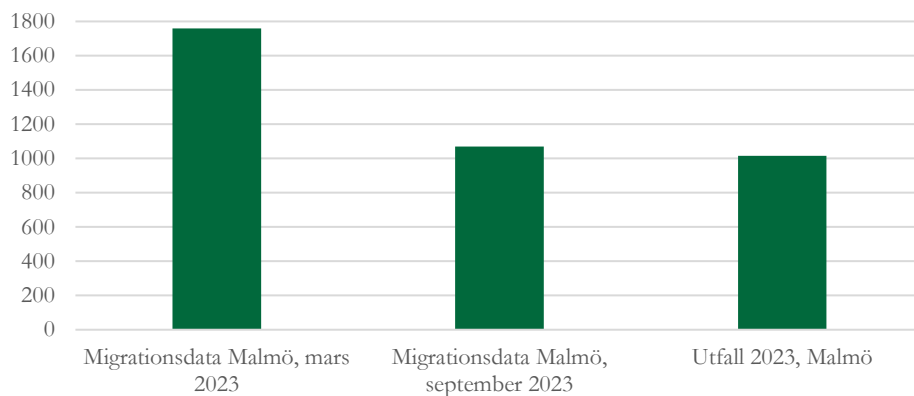
Under 2023 var i genomsnitt 18 167 personer med tillfälligt skydd per månad inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. Som illustrerat i Figur B.7 var detta färre än förutspått i Migrationsverkets prognos från februari 2023 och marginellt fler än förutspått i prognosen från juli 2023.

Figur B.7. Prognos samt utfall för inskrivna med tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet under 2023 i Sverige (Migrationsverket 2024).

Utfall 2023, lokalt

I genomsnitt 1050 personer med tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet var inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i Malmö per månad 2023. Detta är färre än förutspått i mars månads Migrationsdata Malmö och marginellt färre än förutspått i septemberprognosen (se Figur B.8).

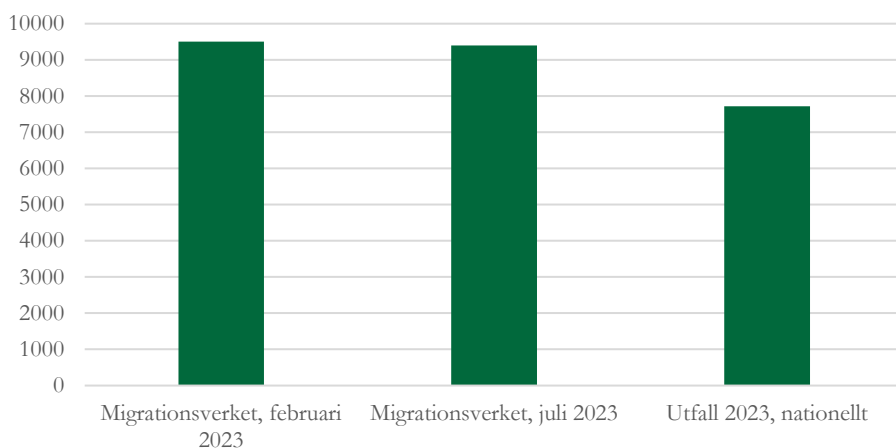

Figur B.8. Prognos samt utfall för inskrivna med tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet under 2023 i Malmö (Migrationsdata Malmö 2023, Migrationsverket 2024).

Kommunmottagna

Utfall 2023, nationellt

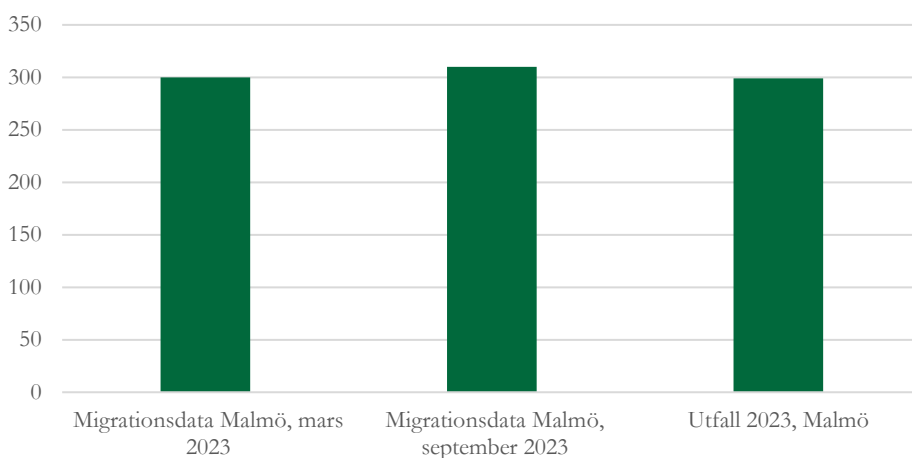
Det totala antalet kommunmottagna i Sverige 2023 var 7716 personer. Antalet var lägre än förutspått av Migrationsverkets prognoser från 2023 (se Figur B.9).

Figur B.9. Prognos samt utfall för kommunmottagna under 2023 i Sverige (Migrationsverket 2024).

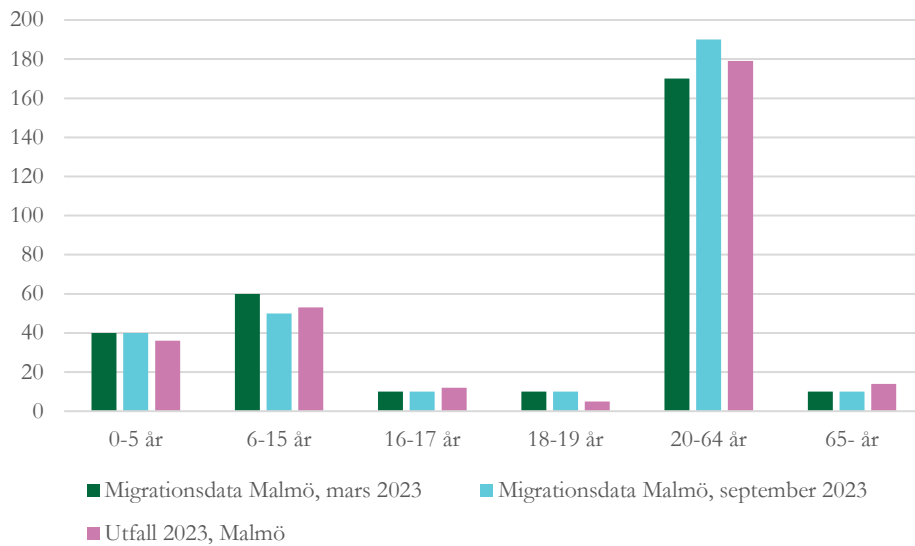
Utfall 2023, lokalt

Malmö mottog under 2023 299 personer, vilket motsvarar 3,9% av det samlade antalet kommunmottagna. Som Figur B.10 visar var detta i linje med Migrationsdata Malmö's lokala prognoser från mars och september 2023.

Figur B.10. Prognos samt utfall för kommunmottagna under 2023 i Malmö (Migrationsdata Malmö 2023, Migrationsverket 2024).

Figur B.11 visar antalet kommunmottagna i Malmö 2023 efter ålder. Figuren visar även vad de två lokala prognoserna från 2023 förutspådde. Bägge prognoser låg nära utfallet för samtliga åldersgrupper.

Figur B.11. Prognos samt utfall, antal kommunmottagna i olika åldersspann under 2023 i Malmö (Migrationsdata Malmö 2023, Migrationsverket 2024).